

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SPLOŠNEGA SODIŠČA (šesti senat)

z dne 15. julija 2015 *

„Konkurenca — Omejevalni sporazumi — Evropski trg jekla za prednapenjanje — Določanje cen, razdelitev trga in izmenjava poslovno občutljivih informacij — Kompleksna kršitev — Enotna in trajajoča kršitev — Distanciranje — Teža kršitve — Olajševalne okoliščine — Enako obravnavanje — Načelo individualizacije kazni in sankcij — Presoja plačilne sposobnosti — Obvestilo Komisije o prizanesljivosti iz leta 2002 — Smernice o načinu določanja glob iz leta 2006 — Neomejena sodna pristojnost“

V zadevi T-393/10,

Westfälische Drahtindustrie GmbH s sedežem v Hammu (Nemčija),

Westfälische Drahtindustrie Verwaltungsgesellschaft mbH & Co. KG s sedežem v Hammu,

Pampus Industriebeteiligungen GmbH & Co. KG s sedežem v Iserlohn (Nemčija),

ki sta jih sprva zastopala C. Stadler in N. Tkatchenko, nato C. Stadler in S. Budde, odvetniki,

tožeče stranke,

proti

Evropski komisiji, ki jo zastopajo V. Bottka, R. Sauer in C. Hödlmayr, agenti, skupaj z M. Buntscheckom, odvetnikom,

tožena stranka,

zaradi predloga za razglasitev ničnosti in spremembo Sklepa Komisije C(2010) 4387 final z dne 30. junija 2010 v zvezi s postopkom na podlagi člena 101 PDEU in člena 53 Sporazuma EGP (zadeva COMP/38344 – Jeklo za prednapenjanje), spremenjenega s Sklepom Komisije C(2010) 6676 final z dne 30. septembra 2010 in Sklepom Komisije C(2011) 2269 final z dne 4. aprila 2011, in predloga za razglasitev ničnosti dopisa generalnega direktorja generalnega direktorata Komisije za konkurenco z dne 14. februarja 2011,

SPLOŠNO SODIŠČE (šesti senat),

v sestavi S. Frimodt Nielsen (poročevalec), predsednik, F. Dehousse in A. M. Collins, sodnika,

sodna tajnica: K. Andová, administratorka,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 10. julija 2014

* Jezik postopka: nemščina.

izreka naslednjo

Sodbo¹ [...]

II – Dopustnost predloga za razglasitev ničnosti dopisa z dne 14. februarja 2011

- 92 Spomniti je treba, da je generalni direktor med postopkom tožečim strankam 14. februarja 2011 poslal dopis, v katerem je zavrnil prošnjo za ponovno presojo njihove plačilne sposobnosti, ki so jo pri Komisiji vložile 12. avgusta 2010, to je med sprejetjem prvotnega sklepa in vložitvijo te tožbe.
- 93 V tem dopisu, sprejetem po preučitvi dejanskih okoliščin, ki so jih predstavile tožeče stranke, in njihovih odgovorov na več vprašanj, ki so jim jih službe Komisije postavile med 12. avgustom 2010 in 7. februarjem 2011, je generalni direktor iz drugačnih razlogov, kot so se upoštevali v izpodbijanem sklepu, menil, da tožečim strankam ni treba odobriti zmanjšanja globe zaradi upoštevanja njihove plačilne sposobnosti.
- 94 Tožeče stranke so v repliki predlagale, da se jim dovoli razširitev predlogov iz tožbe za razglasitev ničnosti dopisa z dne 14. februarja 2011 (glej točko 66 zgoraj).
- 95 Komisija nasprotuje temu predlogu, prvič, ker navedeni dopis ne spreminja njihovega pravnega položaja in zato ne more biti predmet ničnostne tožbe, ter drugič, ker tožeče stranke v utemeljitev prošnje za ponovno presojo njihove plačilne sposobnosti niso navedle novih in bistvenih dejstev. Dopis z dne 14. februarja 2011 naj bi bil zato v teh okoliščinah izključno potrditven. Komisija poleg tega trdi, da je presoja plačilne sposobnosti tožečih strank v neomejeni sodni pristojnosti Splošnega sodišča, in ker mora to pri izvajanju te pristojnosti upoštevati dejanski položaj, ki obstaja na datum njegovega odločanja, ni v interesu tožečih strank, da Splošno sodišče odloči o ustreznosti presoje njihove plačilne sposobnosti, kakršna je bila na datum dopisa 14. februarja 2011.
- 96 Seveda je res, da pisno izraženo mnenje institucije Unije ali zgolj izjava o nameri ne more biti odločba, zoper katero je mogoče vložiti ničnostno tožbo na podlagi člena 263, prvi odstavek, PDEU, ker ne more imeti pravnih učinkov ali ker ni namenjena temu, da bi imela take učinke (glej v tem smislu sodbi z dne 27. marca 1980, Sucrimex in Westzucker/Komisija, 133/79, Recueil, EU:C:1980:104, točke od 15 do 19, in z dne 27. septembra 1988, Združeno kraljestvo/Komisija, 114/86, Recueil, EU:C:1988:449, točke od 12 do 15).
- 97 Poleg tega je bilo v zvezi z ničnostnimi tožbami, ki so jih vložili posamezniki, odločeno, da vsak dopis organa Unije, ki je odgovor na prošnjo naslovnika, ni akt, ki zadeva tega naslovnika v smislu člena 263, četrti odstavek, PDEU, in ki daje naslovníku možnost, da vloži ničnostno tožbo (glej v tem smislu sklep z dne 27. januarja 1993, Miethke/Parlament, C-25/92, Recueil, EU:C:1993:32, točka 10).
- 98 Nasprotno pa na podlagi ustaljene sodne prakse ukrepi, ki povzročijo zavezujoče pravne učinke, ki lahko vplivajo na interese tretjih oseb, tako da bistveno spremenijo njihov pravni položaj, pomenijo akte, ki so lahko predmet ničnostne tožbe v smislu člena 263 PDEU (sodba z dne 11. novembra 1981, IBM/Komisija, 60/81, Recueil, EU:C:1981:264, točka 9; glej tudi sodbo z dne 17. aprila 2008, Cestas/Komisija, T-260/04, ZOdl., EU:T:2008:115, točka 67 in navedena sodna praksa).
- 99 Dalje, preučiti je treba vsebino ukrepa, za katerega se zahteva razglasitev ničnosti, da bi se ugotovilo, ali je ta ukrep lahko predmet ničnostne tožbe, ker je oblika, v kateri je bil sprejet, glede tega načeloma nepomembna (zgoraj v točki 98 navedena sodba IBM/Komisija, EU:C:1981:264, točka 9; glej tudi zgoraj v točki 98 navedeno sodbo Cestas/Komisija, EU:T:2008:115, točka 68 in navedena sodna praksa).

1 — Navedene so le točke zadevne sodbe, za katere Splošno sodišče meni, da je njihova objava koristna.

- 100 Samo akt, s katerim organ Unije nedvoumno in dokončno opredeli svoje stališče v obliki, iz katere je mogoče določiti njegovo naravo, je odločba, ki je lahko predmet ničnostne tožbe, če ta odločba ni potrditven predhodnega akta (glej v tem smislu sodbo z dne 26. maja 1982, Nemčija in Bundesanstalt für Arbeit/Komisija, 44/81, Recueil, EU:C:1982:197, točka 12).
- 101 Če je izpodbijani akt izključno potrditveni akt, je tožba dopustna le, če je bil potrjeni akt izpodbijan v predpisanem roku (glej sodbi z dne 14. julija 1995, CB/Komisija, T-275/94, Recueil, EU:T:1995:141, točka 27, in z dne 10. julija 1997, AssiDomän Kraft Products in drugi/Komisija, T-227/95, Recueil, EU:T:1997:108, točka 29 in navedena sodna praksa). Tožba zoper potrditveno odločbo je namreč nedopustna le, če je potrjena odločba za zadevno osebo postala dokončna, ker zoper njo ni bila vložena tožba v predpisanem roku. V nasprotnem primeru ima zadevna oseba pravico izpodbijati bodisi potrjeno odločbo bodisi odločbo, ki prvo potrjuje, ali pa kar obe odločbi (sodbi z dne 11. maja 1989, Maurissen in Union syndicale/Računsko sodišče, 193/87 in 194/87, EU:C:1989:185, točka 26, in z dne 18. decembra 2007, Weißenfels/Parlament, C-135/06 P, ZOdl., EU:C:2007:812, točka 54).
- 102 Nasprotno pa, če tožeča stranka zamudi rok za tožbo zoper odločbo, s katero je bil nedvoumno uveden ukrep, ki ima pravne učinke za njene interese in zanjo obvezno velja, ne more doseči, da bi ta rok ponovno začel teči tako, da od institucije zahteva, naj odločbo spremeni, in vložijo tožbo zoper zavrnilno odločbo, s katero bi bila potrjena predhodna odločba (glej sodbo z dne 15. marca 1995, COBRECAF in drugi/Komisija, T-514/93, Recueil, EU:T:1995:49, točka 44 in navedena sodna praksa).
- 103 Z vidika zgoraj navedenih ugotovitev je treba preizkusiti dopustnost predloga tožečih strank za razglasitev ničnosti dopisa z dne 14. februarja 2011, v katerem je generalni direktor zavrnil prošnjo, ki so jo tožeče stranke vložile po sprejetju prvotnega sklepa in v kateri so predlagale ponovno presojo svoje plačilne sposobnosti (glej točki 60 in 61 zgoraj).
- 104 V zvezi s tem je trditev Komisije, da ji ni treba odločati o prošnjah za ponovno presojo plačilne sposobnosti podjetij, ki jih ta vložijo po sprejetju odločb o naložitvi glob, v tej zadevi brezpredmetna. Ni namreč sporno, da so službe Komisije v tej zadevi odločile o novi prošnji tožečih strank, potem ko so preučile nove dokumente, ki so jih te predložile v utemeljitev prošnje, in jim zastavile več vprašanj, ki so se med drugim nanašala na te dokumente.
- 105 Poleg tega je generalni direktor po končani preučitvi zavrnitev prošnje za zmanjšanje globe, ki so jo vložile tožeče stranke, utemeljil z drugačnimi razlogi, kot so bili upoštevani v prvotnem sklepu. Medtem ko je Komisija v prvotnem sklepu ugotovila, da je bil položaj tožečih strank tako negotov, da je bilo njihovo prenehanje verjetno ne glede na znesek glob, ki bi jim bile naložene, pa je, nasprotno, generalni direktor v dopisu z dne 14. februarja 2011 menil, da glede na napovedi denarnih tokov družbe WDI, ki so jih tožeče stranke predložile po sprejetju prvotnega sklepa, te niso dokazale, da ta družba ni mogla dobiti potrebnih finančnih sredstev za plačilo vseh glob.
- 106 Poleg tega je bil znesek glob, v zvezi s katerim je generalni direktor presojal plačilno sposobnost tožečih strank, tisti, ki jim je bil naložen na podlagi prvega sklepa o spremembi. Vendar se je ta znesek razlikoval od zneska, v zvezi s katerim je bila ta plačilna sposobnost prvič presojena v prvotnem sklepu.
- 107 Iz zgoraj navedenega izhaja, da je generalni direktor v dopisu z dne 14. februarja 2011 plačilno sposobnost tožečih strank presojal ob upoštevanju drugačnih dejanskih in pravnih okoliščin od tistih, ki so bile preučene v prvotnem sklepu, ter da je razlog za zavrnitev zmanjšanja globe, naložene tožečim strankam, ki ga je upošteval generalni direktor, drugačen od razloga, na katerem je temeljila zavrnitev njihove prve prošnje za zmanjšanje v prvotnem sklepu. Zato za dopis z dne 14. februarja 2011 ni mogoče, kot trdi Komisija, šteti, da izključno potrjuje prvotni sklep (glej v tem smislu sodbi z dne 7. februarja 2001, Inpesca/Komisija, T-186/98, Recueil, EU:T:2001:42, točke od 44 do 51, in z dne 22. maja 2012, Sviluppo Globale/Komisija, T-6/10, EU:T:2012:245, točke od 22 do 24).

- 108 Vsekakor je treba spomniti, da so tožeče stranke v roku za vložitev tožbe iz člena 263, šesti odstavek, PDEU vložile predlog za razglasitev ničnosti dopisa z dne 14. februarja 2011, in to v okviru te tožbe, ki je prav tako vložena zoper izpodbijani sklep. Zato na datum, ko so tožeče stranke zaprosile za razširitev predmeta te tožbe na dopis z dne 14. februarja 2011, prvotni sklep ni postal dokončen. Iz sodne prakse, navedene v točki 101 zgoraj, pa izhaja, da v teh okoliščinah, tudi če bi bilo treba dopis z dne 14. februarja 2011 šteti za akt, ki izključno potrjuje prvotni sklep, zaradi tega tak predlog za razglasitev ničnosti ne bi postal nedopusten.
- 109 Nazadnje, ugotoviti je treba, da izvajanje neomejene sodne pristojnosti s strani sodišča Unije ne izključuje, ampak zahteva, da sodišče, če ga k temu spodbudi tožeča stranka in ob upoštevanju razlogov javnega reda, ki jih mora v skladu z načelom kontradiktornosti preizkusiti po uradni dolžnosti, opravi nadzor nad pravnimi presojami in presojami dejstev, ki jih opravi Komisija (glej sodbo z dne 10. julija 2014, Telefónica in Telefónica de España/Komisija, C-295/12 P, ZOdl., EU:C:2014:2062, točke od 51 do 57 in navedena sodna praksa). Čeprav mora sodišče z neomejeno pristojnostjo, kot upravičeno trdi Komisija, načeloma upoštevati pravni in dejanski položaj, ki obstaja na datum, ko odloča, kadar meni, da je upravičeno, da izvaja svoje pooblastilo za spremembo (glej v tem smislu sodbe z dne 6. marca 1974, Istituto Chemioterapico Italiano in Commercial Solvents/Komisija, 6/73 in 7/73, Recueil, EU:C:1974:18, točki 51 in 52; z dne 14. julija 1995, CB/Komisija, T-275/94, Recueil, EU:T:1995:141, točka 61, in z dne 5. oktobra 2011, Romana Tabacchi/Komisija, T-11/06, ZOdl., EU:T:2011:560, točke od 282 do 285), ta obveznost ne povzroči, da podjetja, ki jih Komisija kaznuje zaradi kršitve člena 101 PDEU, izgubijo ves interes za to, da se sodni nadzor nanaša tudi na utemeljenost presoj dejstev in pravnih presoj, ki jih je opravila Komisija, glede na pravni in dejanski položaj, ki je obstajal na datum teh presoj. Zato zgolj možnost, da se Splošno sodišče, kar zadeva presojo plačilne sposobnosti tožečih strank, odloči izvajati svojo neomejeno pristojnost, ne povzroči, kot trdi Komisija, da postane nadzor presoj v dopisu z dne 14. februarja 2011 brezpredmeten.
- 110 Iz tega sledi, da je treba ugovor nedopustnosti, ki ga je Komisija podala zoper predlog za razglasitev ničnosti dopisa z dne 14. februarja 2011, zavrniti.

[...]

A – Prvi in drugi tožbeni razlog: Komisija je nepravilno menila, da so tožeče stranke nepretrgano sodelovale pri enotni in trajajoči kršitvi od 1. januarja 1984

- 121 Tožeče stranke v okviru prvega dela prvega tožbenega razloga trdijo, da Komisija zaradi, prvič, skoraj osemnajstmesečne prekinitev med koncem kluba Zürich in začetkom kluba Evropa ter, drugič, razlik v organizaciji in delovanju teh dveh sporazumov ni mogla sklepati, da ti ločeni kršitvi tvorita enotno in trajajočo kršitev. Iz tega naj bi sledilo, da so kršitve, storjene pred začetkom kluba Evropa 12. maja 1997, zastarale v skladu s členom 25(1)(b) Uredbe št. 1/2003.
- 122 Tožeče stranke v okviru drugega dela prvega tožbenega razloga trdijo, da Komisija ni upoštevala tega, da se je družba WDI, kot potrjujejo zapiski v beležnicah družbe Emesa, distancirala od sporazumov, ki so se izvajali v okviru kluba Zürich, kar je bilo očitno vsem drugim podjetjem, ki so se udeležila sestanka 9. januarja 1996. Zato naj bi tudi vse kršitve, ki jih je družba WDI storila pred 12. majem 1997, zastarale v skladu s členom 25(1)(b) Uredbe št. 1/2003.
- 123 Tožeče stranke z drugim tožbenim razlogom, navedenim podredno, trdijo, da bi se kršitev, ki se jim očita, morala šteti vsaj za ponavljajočo se in da bi morala Komisija na podlagi trajanja, upoštevanega pri izračunu glob, upoštevati prekinitev kartela v prehodnem obdobju.
- 124 Zato je treba najprej preučiti, ali je Komisija lahko upravičeno ugotovila, da je družba WDI sodelovala pri enotni in trajajoči kršitvi.

1. Obstoje enotne in trajajoče kršitve

a) Sestavni deli kartela in opis značilnosti enotne kršitve v izpodbijanem sklepu

- 125 Čeprav Komisija v odgovoru na tožbo in dupliki trdi, da je kršitev, ki se obravnava v tej zadevi, „trajajoča ali ponavljajoča se“, je treba takoj spomniti, da je bila v izpodbijanem sklepu navedena kršitev opredeljena le kot „enotna in trajajoča“ (točka 609 obrazložitve izpodbijanega sklepa), ne pa kot ponavljajoča se. Tožeče stranke so bile tako kaznovane za kršitev, ki so jo nepretrgoma izvajale družba Klöckner Draht, ki je postala WDI, od 1. januarja 1984 ter družbi WDV in Pampus od datumov, ko sta pridobili nadzor nad družbo WDI (glej točke od 54 do 57 zgoraj).
- 126 Komisija je namreč v točki 122 obrazložitve izpodbijanega sklepa kartel, udeležbo v katerem očita tožečim strankam, opisala kot „paneuropski sporazum, ki je sestavljen iz t. i. faze Zürich in t. i. evropske faze in/ali glede na primer iz nacionalnih/regionalnih sporazumov“.
- 127 V točkah od 123 do 135 obrazložitve izpodbijanega sklepa so na kratko opisani ti različni sporazumi in usklajena ravnanja, ki so v nadaljevanju podrobneje predstavljeni in presojeni z vidika člena 101(1) PDEU in člena 53 Sporazuma EGP. Po mnenju Komisije, kot je navedeno v točkah od 40 do 53 zgoraj, je kartel podrobneje in v kronološkem zaporedju sestavljen iz sedmih glavnih delov.
- 128 Prvič, klub Zürich, to je prva faza paneuropskega sporazuma, je trajal od 1. januarja 1984 do 9. januarja 1996 in se nanašal na določitev kvot po državah (Nemčija, Avstrija, Beneluks, Francija, Italija in Španija), razdelitev kupcev, cene in izmenjavo poslovno občutljivih informacij. Njegovi udeleženci so bile naprej družbe Tréfileurope, Nedri, WDI, DWK in Redaelli – ta je poleg tega vsaj od leta 1993 zastopala več drugih italijanskih podjetij – tem družbam pa sta se nato pridružili družba Emesa leta 1992 in družba Tycsa leta 1993.
- 129 Drugič, klub Italia, nacionalni sporazum, ki je trajal od 5. decembra 1995 do 19. septembra 2002 in se nanašal na določitev kvot za Italijo in na izvoz iz te države v Evropo. Udeleženci tega sporazuma so bila italijanska podjetja Redaelli, ITC, CB in Itas, ki so se jim nato pridružile družbe Tréfileurope in Tréfileurope Italia (3. aprila 1995), SLM (10. februarja 1997), Trame (4. marca 1997), Tycsa (17. decembra 1996), DWK (24. februarja 1997) in Austria Draht (15. aprila 1997).
- 130 Tretjič, sporazum za Južno Evropo je regionalni sporazum, o katerem so se leta 1996 dogovorila in ga sklenila italijanska podjetja Redaelli, ITC, CB in Itas z družbama Tycsa in Tréfileurope za določitev stopnje prodora vsakega od udeležencev v južne države (Španija, Italija, Francija, Belgija in Luksemburg) in za sprejetje zaveze, da se bodo dogovorile o kvotah z drugimi proizvajalci iz Severne Evrope.
- 131 Četrtrič, v klubu Evropa, to je drugi fazi paneuropskega sporazuma, so se maja 1997 združile družbe Tréfileurope, Nedri, WDI, DWK, Tycsa in Emesa. Sestanki kluba Evropa, ki so se jih občasno lahko udeležili drugi evropski proizvajalci (glej točko 48 zgoraj), so se končali septembra 2002. Sporazum se je nanašal na premostitev krize kluba Zürich, razdelitev novih kvot (izračunanih za obdobje od zadnjega četrtletja 1995 do prvega četrtletja 1997), razdelitev kupcev in določitev cen. Stalni udeleženci so se dogovorili o pravilih usklajevanja, vključno z imenovanjem koordinatorjev, odgovornih za izvajanje sporazumov v več državah in usklajevanje z drugimi zainteresiranimi podjetji, ki so bila dejavna v zadevnih državah ali ki so imela iste kupce. Njihovi predstavniki so se redno srečevali na več ravneh, da bi spremljali izvajanje sporazumov. Izmenjevali so si občutljive poslovne informacije. V primeru odstopanja od dogovorjenega ravnanja je bil uporabljen sistem kompenzacije.
- 132 Petič, v okviru paneuropskih delov kartela je šest stalnih udeležencev, ki so se jim občasno pridružili italijanski proizvajalci in družba Fundia, vzdrževalo tudi dvostranske ali večstranske stike ter sodelovalo pri določanju cen in dodelitvi kupcev na *ad hoc* podlagi, če so imeli za to interes. Tako so

družbe Tréfileurope, Nedri, WDI, Tyrsa, Emesa, CB in Fundia uskladile vse cene in obseg prodaje za kupca, družbo Addtek. Ti načrti so se v glavnem nanašali na Finsko, Švedsko in Norveško, pa tudi Nizozemsko, Nemčijo, baltske države ter Srednjo in Vzhodno Evropo. Usklajevanje v zvezi z družbo Addtek se je začelo v klubu Zürich v okviru panevropskega sporazuma in nadaljevalo vsaj do konca leta 2001.

- 133 Šestič, v obdobju od vsaj septembra 2000 do septembra 2002 se je šest stalnih udeležencev ter družbe ITC, CB, Redaelli, Itas in SLM redno sestajalo, da bi italijanska podjetja vključili v klub Evropa kot stalne člane. Italijanska podjetja so hotela povečati svoje kvote v Evropi, medtem ko je klub Evropa ohranjal *status quo*. Zato so potekali sestanki v klubu Italia, da bi se določilo enotno stališče italijanskih podjetij, sestanki v klubu Evropa, da bi se preučile zahteve italijanskih podjetij, in sestanki med udeleženci kluba Evropa in italijanskimi predstavniki, da bi se udeleženci teh dveh sporazumov uskladili. Na teh pogajanjih so si vpletena podjetja izmenjevala občutljive poslovne informacije. Za potrebe razdelitve evropskih kvot za vključitev italijanskih proizvajalcev so se ta podjetja dogovorila, da bodo uporabila novo referenčno obdobje (od 30. junija 2000 do 30. junija 2001). Dogovorila so se tudi o obsegu celotnega izvoza italijanskih proizvajalcev v Evropo. Hkrati so razpravljala o cenah, pri čemer so udeleženci kluba Evropa na evropski ravni želeli uvesti mehanizem določanja cen, ki bi ga uporabljali italijanski proizvajalci v klubu Italia.
- 134 Sedmič, Komisija je ugotovila tudi obstoj kluba España, sporazuma, ki je obstajal vzporedno z drugimi elementi kartela ter se je nanašal na španski in portugalski trg (glej točko 52 zgoraj).
- 135 Komisija je v točkah od 610 do 612 obrazložitve izpodbijanega sklepa navedla razloge, zakaj po njenem mnenju vsi ti elementi kršitve sestavljajo skladno celoto ukrepov, katerih edini cilj je bil omejevati konkurenco na trgu JPN na evropski in nacionalnih ravneh. Komisija je tako menila, da so vsi ugotovljeni protikonkurenčni sporazumi prispevali k enotnemu protikonkurenčnemu poslovnemu cilju, in sicer izkriviti oziroma odpraviti običajne konkurenčne pogoje na trgu JPN ter ustvariti splošno ravnovesje s skupnimi mehanizmi na različnih ravneh, na katerih se je kršitev izvajala, to je z določitvijo cen, dodelitvijo kvot, razdelitvijo kupcev in izmenjavo občutljivih poslovnih informacij.
- 136 Natančneje, v točki 613 obrazložitve izpodbijanega sklepa je pojasnila razloge, iz katerih fazi kluba Zürich in kluba Evropa kljub prehodnemu obdobju pomenita enotno kršitev. Komisija je zlasti ugotovila, da so sestanki, katerih namen je bil kršiti svobodno konkurenco in vzpostaviti trajen panevropski sporazum, potekali od konca kluba Zürich. Navedla je tudi, da so učinki pogodb, sklenjenih v okviru kluba Zürich, v prehodnem obdobju še trajali in da so se regionalni sporazumi, ki so prispevali k istemu enotnemu cilju, kot se je uresničeval z vsakim sestavnim delom kartela, v tem istem obdobju še naprej izvajali.
- 137 Komisija je v točkah 614 in 615 obrazložitve izpodbijanega sklepa navedla, da so konkretni mehanizmi delovanja različnih elementov kartela zagotavljali usklajevanje med različnimi panevropskimi sporazumi in različnimi nacionalnimi sporazumi. Tako naj bi se po mnenju Komisije sistem kvot, vzpostavljen v okviru kluba Italia, zgledoval po sistemu, ki ga je uporabljal klub Zürich. Poleg tega je za usklajevanje med klubom Evropa in italijanskimi proizvajalci skrbela družba Tréfileurope, za usklajevanje med kluboma Evropa in España pa sta skrbeli družbi Tyrsa in Emesa, ki sta bili udeleženci obeh klubov.
- 138 Skratka, glede na točke od 616 do 621 so vsi udeleženci protikonkurenčnih sporazumov na različnih stopnjah sodelovali pri skupnem protikonkurenčnem načrtu, ki se je tako z vidika ciljev kot z vidika bistvenih značilnosti izvajal od leta 1984 do konca leta 2002.
- 139 Komisija je v točki 622 obrazložitve izpodbijanega sklepa ugotovila, da tudi če vsi udeleženci kartela niso sodelovali pri vseh elementih kršitve, so imeli vsi koristi od izmenjave informacij med udeleženci in so vedeli, da je njihovo sodelovanje del celovitega načrta.

140 Tožeče stranke izpodbijajo presojo, v skladu s katero sta kluba Zürich in Evropa, udeležbe v katerih ne zanikajo, dva elementa enotne kršitve.

b) Pojem enotne kršitve

141 V skladu z ustaljeno sodno prakso je kršitev člena 101(1) PDEU in člena 53 Pogodbe EGP lahko ne le posledica ločenega dejanja, ampak tudi niza dejanj ali celo trajajočega ravnanja, čeprav bi lahko tudi en ali več elementov tega niza dejanj ali trajajočega ravnanja sam po sebi in ločeno pomenil kršitev navedene določbe. Tako lahko Komisija, kadar se različna dejanja zaradi istega cilja izkrivljanja konkurence na notranjem trgu uvrščajo v celovit načrt, naloži odgovornost za ta dejanja glede na sodelovanje pri kršitvi kot celoti (sodbe z dne 8. julija 1999, Komisija/Anic Participazioni, C-49/92 P, Recueil, EU:C:1999:356, točka 81; z dne 7. januarja 2004, Aalborg Portland in drugi/Komisija, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P in C-219/00 P, Recueil, EU:C:2004:6, točka 258, in z dne 6. decembra 2012, Komisija/Verhuizingen Coppens, C-441/11 P, ZOdl., EU:C:2012:778, točka 41).

142 Podjetje, ki je pri taki enotni in kompleksni kršitvi sodelovalo s svojimi ravnanji, ki spadajo pod pojma sporazum ali usklajeno ravnanje s protikonkurenčnim ciljem v smislu člena 101(1) PDEU, in ki naj bi pripomoglo k uresničitvi kršitve v celoti, je tako lahko odgovorno tudi za ravnanja drugih podjetij v okviru te kršitve v celotnem obdobju svojega sodelovanja pri navedeni kršitvi. Za tak primer gre, če se ugotovi, da je navedeno podjetje nameravalo s svojim ravnanjem prispevati k skupnim ciljem, za katere so si prizadevali vsi udeleženci, in da je vedelo za protipravna ravnanja, ki so jih druga podjetja predvidela ali izvajala pri izpolnjevanju istih ciljev, ali da je lahko ta ravnanja razumno predvidelo in je bilo pripravljeno sprejeti tveganje (zgoraj v točki 141 navedene sodbe Komisija/Anic Participazioni, EU:C:1999:356, točke 83, 87 in 203; Aalborg Portland in drugi/Komisija, EU:C:2004:6, točka 83, in Komisija/Verhuizingen Coppens, EU:C:2012:778, točka 42).

143 Tako je lahko podjetje neposredno sodelovalo pri vseh protikonkurenčnih ravnanjih, ki sestavljajo enotno in trajajočo kršitev, zato je v takem primeru Komisija upravičena temu podjetju naložiti odgovornost za vsa ta ravnanja in s tem za navedeno kršitev v celoti. Prav tako je lahko podjetje neposredno sodelovalo le pri delu protikonkurenčnih ravnanj, ki sestavljajo enotno in trajajočo kršitev, pri tem pa je vedelo za vsa druga protipravna ravnanja, ki so jih drugi udeleženci kartela predvideli ali izvajali pri izpolnjevanju istih ciljev, ali pa je lahko ta ravnanja razumno predvidelo in je bilo pripravljeno sprejeti tveganje. V takem primeru je Komisija ravno tako upravičena temu podjetju naložiti odgovornost za vsa protikonkurenčna ravnanja, ki sestavljajo tako kršitev, in s tem odgovornost za to kršitev v celoti (zgoraj v točki 141 navedena sodba Komisija/Verhuizingen Coppens, EU:C:2012:778, točka 43).

144 Nasprotno pa, če je podjetje neposredno sodelovalo pri enem ali več protikonkurenčnih ravnanjih, ki sestavljajo enotno in trajajočo kršitev, vendar ni dokazano, da je s svojim ravnanjem želelo prispevati k vsem skupnim ciljem, za katere so si prizadevali drugi udeleženci kartela, in da je vedelo za vsa protipravna ravnanja, ki so jih navedeni udeleženci predvideli ali izvajali pri izpolnjevanju istih ciljev, kot jim je sledilo to podjetje, ali da je lahko ta ravnanja razumno predvidelo in je bilo pripravljeno sprejeti tveganje, je Komisija upravičena temu podjetju naložiti odgovornost le za ravnanja, pri katerih je neposredno sodelovalo, in za ravnanja, ki so jih drugi udeleženci kartela predvideli ali izvajali pri izpolnjevanju istih ciljev, kot jim je sledilo to podjetje, ter za katera je dokazano, da je to podjetje zanje vedelo ali jih je lahko razumno predvidelo in je bilo pripravljeno sprejeti tveganje (zgoraj v točki 141 navedena sodba Komisija/Verhuizingen Coppens, EU:C:2012:778, točka 44).

145 To vseeno ne sme voditi k razbremenitvi odgovornosti tega podjetja za ravnanja, za katera ni sporno, da je pri njih sodelovalo, ali za katera je to podjetje dejansko mogoče šteti za odgovorno. Vendar pa je odločbo Komisije, v kateri je opredeljen globalni omejevalni sporazum glede enotne in trajajoče kršitve, mogoče tako razdeliti le, če je, prvič, navedeno podjetje med upravnim postopkom lahko razumelo, da

se mu očita tudi vsako od ravnanj, ki sestavljajo to kršitev, in se je torej glede tega lahko branilo, in če je bila, drugič, navedena odločba v zvezi s tem dovolj jasna (zgoraj v točki 141 navedena sodba Komisija/Verhuizingen Coppens, EU:C:2012:778, točki 45 in 46).

- 146 V zvezi s tem je sodna praksa določila več ustreznih meril za presojo, ali je kršitev enotna, in sicer enakost ciljev zadevnih ravnanj, enakost zadevnih proizvodov in storitev, enakost podjetij, ki so sodelovala pri kršitvi, in enak način njene izvedbe. Poleg tega sta dejstva, da gre za iste fizične osebe, ki zastopajo podjetja, in da se zadevna ravnanja izvajajo na istem ozemlju, prav tako elementa, ki ju je mogoče upoštevati pri tej presoji (glej sodbo z dne 17. maja 2013, Trelleborg Industrie in Trelleborg/Komisija, T-147/09 in T-148/09, ZOdl., EU:T:2013:259, točka 60 in navedena sodna praksa).
- 147 Nazadnje, dejstvo, da podjetje ni bilo udeleženo v vseh elementih omejevalnega sporazuma ali je imelo manjšo vlogo v okviru te udeležbe, je treba upoštevati pri presoji teže kršitve in po potrebi pri odmeri globe (zgoraj v točki 141 navedeni sodbi Komisija/Anic Participazioni, EU:C:1999:356, točka 90, ter Aalborg Portland in drugi/Komisija, EU:C:2004:6, točka 86).

c) Elementi, upoštevani glede tožečih strank

- 148 Komisija je v točkah od 796 do 799 navedla, da je bila odgovornost tožečih strank ugotovljena v zvezi s, prvič, sodelovanjem družbe Klöckner Draht, nato družbe WDI v klubu Zürich od 1. januarja 1984 do 9. januarja 1996 (glej točko 128 zgoraj), drugič, sodelovanjem družbe WDI na sestankih v prehodnem obdobju (od 9. januarja 1996 do 12. maja 1997), tretjič, sodelovanjem družbe WDI v klubu Evropa od 12. maja 1997 do 19. septembra 2002 (glej točko 131 zgoraj), predvsem kot koordinatorke za Nemčijo, in četrtič, z usklajevanjem v zvezi s stranko Addtek od leta 1984 do leta 2002.
- 149 Glede na merila, določena v sodni praksi, navedeni v točkah od 141 do 147 zgoraj, tožeče stranke ne zanikajo niti svojega sodelovanja v klubih Zürich in Evropa niti svojega poznavanja različnih elementov kršitve. Nasprotno pa menijo, da ti različni elementi kršitve niso del celovitega načrta in da je družba WDI v prehodnem obdobju prekinila svoja protikonkurenčna ravnanja.

Obstoj celovitega načrta

- 150 Tožeče stranke menijo, da Komisija obstoja celovitega načrta ni mogla dokazati zgolj s tem, da je ugotovila, da se različni elementi kršitve nanašajo na isti gospodarski sektor, ne da bi dokazala odnos komplementarnosti med različnimi zadevnimi elementi, na primer obstoj okvirnega sporazuma. Komisija naj se v zvezi s tem ne bi mogla opreti na navzočnost skupnih udeležencev. Nasprotno pa naj ne bi ravnala pravilno, ker ni izpeljala nobenih posledic iz dejstva, da se je geografski obseg odločitev, sprejetih glede kvot, nanašal na nacionalne trge v okviru kluba Zürich in celoten evropski trg v okviru kluba Evropa. Poleg tega so bila pravila usklajevanja različna, ker so se sestankov kluba Evropa udeleževali direktorji prodaje, medtem ko so se sestankov kluba Zürich udeleževali le vodstveni delavci. Poleg tega naj bi bil v okviru kluba Evropa uveden sistem nacionalnih koordinatorjev, medtem ko naj bi klub Zürich deloval z enotnim osrednjim uradom za obveščanje.
- 151 Vendar nobena od teh trditev ne more omajati dokazovanja, izvedenega v izpodbijanem sklepu.
- 152 Kot je namreč ugotovila Komisija, je bil kartel, sankcioniran v izpodbijanem sklepu, sestavljen iz niza sporazumov, ki so si časovno sledili tako na lokalni (nacionalni ali regionalni) kot na evropski ravni ter katerih skupni cilj je bil povzročiti nekonkurenčno ravnotežje na evropskem trgu JPN, za katerega je bila značilna strukturna presežna zmogljivost.

- 153 Poleg tega ni sporno, da so bila sredstva, uporabljena za doseg tega cilja, in sicer določanje cen, dodelitev kvot, razdelitev strank in izmenjava občutljivih poslovnih informacij, skupna vsem elementom kartela. Glavni udeleženci klubov Zürich in Evropa, med katerimi so bile tožeče stranke, so bila ista podjetja. Komisija trdi, ne da bi ji kdo nasprotoval, da so ta podjetja večinoma zastopale iste fizične osebe, najprej v okviru kluba Zürich in nato v okviru kluba Evropa.
- 154 Poleg tega so bili v vseh primerih vzpostavljeni mehanizmi usklajevanja med klubom Zürich in nato klubom Evropa na eni strani ter nacionalnimi in regionalnimi sporazumi (sporazumom za južno Evropo, klubom Italia in klubom España) na drugi strani, čeprav niso bili popolnoma enaki. Na eni strani namreč ni sporno, da so italijanski proizvajalci neposredno sodelovali v klubu Zürich, medtem ko je usklajevanje med kluboma Evropa in Italia zagotavljala družba Tréfileurope. Na drugi strani pa je bilo usklajevanje med kluboma España in Evropa zagotovljeno z vključitvijo družb Emesa in Tyrsa v zadnjenavedeni klub.
- 155 Na podlagi teh dejanskih ugotovitev, ki jih je Komisija navedla v izpodbijanem sklepu in jih tožeče stranke ne izpodbijajo, je mogoče sklepati o enotnosti kršitve, ki jo sestavlja več elementov v smislu sodne prakse, navedene v točki 146 zgoraj.
- 156 Glede razlik med kluboma Zürich in Evropa, na katere se opirajo tožeče stranke in ki so bile sicer ugotovljene tudi v izpodbijanem sklepu, je treba ugotoviti, da namesto da bi ovirale ugotovitev enotne kršitve, nasprotno kažejo na željo po vzpostavitvi učinkovitejših sredstev za doseg istega cilja, za katerega so si prizadevali vsi udeleženci različnih sporazumov v okviru kartela, in sicer omejiti učinke konkurence na trgu s strukturno presežno zmogljivostjo, zlasti s sporazumi o cenah, proizvodnih kvotah in razdelitvi glavnih strank.
- 157 S to ugotovitvijo je mogoče pojasniti očitno protislovje, ki so ga tožeče stranke ugotovile med točkama 186 in 629 obrazložitve izpodbijanega sklepa. Čeprav je namreč enotnost splošnega cilja zaporednih sestavnih delov kartela ugotovljena, so bile za vsakega od sporazumov, katerih celota sestavlja enotno kršitev, značilne njegova bolj ali manj omejena geografska razsežnost in metode, ki so se uporabljale za zagotovitev upoštevanja zavez, ki pa so ostale enake ter so se nanašale na cene, dobavne kvote, razdelitev strank in izmenjavo občutljivih poslovnih informacij.
- 158 Zato razlike v delovanju med obema zaporednima fazama panevropskih sporazumov ne ovirajo priznanja obstoja celovitega načrta, za katerega je bil značilen enak protikonkurenčni cilj, ki se je zaporedoma uresničeval s kluboma Zürich in Evropa (glej v tem smislu zgoraj v točki 141 navedeno sodbo Aalborg Portland in drugi/Komisija, EU:C:2004:6, točka 258; sodbo z dne 21. septembra 2006, Nederlandse Federatieve Vereniging voor de Groothandel op Elektrotechnisch Gebied/Komisija, C-105/04 P, ZOdl., EU:C:2006:592, točka 110, in zgoraj v točki 146 navedeno sodbo Trelleborg Industrie in Trelleborg/Komisija, EU:T:2013:259, točka 60 in navedena sodna praksa).

Vpliv trditev tožečih strank o prekinitvi kartela na opredelitev kršitve in zastaranje

- 159 Tožeče stranke so v pisanjih trdile, da je klub Zürich zaradi močnih nesoglasij, ki so se v njem pojavljala od leta 1995, nehal delovati, preden se je začel klub Evropa. Delovanje kartela naj bi bilo torej eno leto in štiri mesece prekinjeno, zaradi česar se kluba Zürich in Evropa nista mogla šteti za ločena elementa enotne kršitve.
- 160 Celo ne da bi bilo treba upoštevati dejstvo, da so tožeče stranke v odgovoru na obvestilo o ugotovitvah o mogočih kršitvah in na obravnavi priznale, da izvajanje regionalnih in nacionalnih sporazumov v prehodnem obdobju ni bilo pretrgano, je treba opozoriti, da iz razlogov, navedenih v točkah od 152 do 158 zgoraj, enotnost zastavljenih ciljev in sredstev, uporabljenih v okviru vsakega od

protikonkurenčnih sporazumov, ki jih je ugotovila Komisija, ter navzočnost istih glavnih proizvajalcev, *a fortiori* v primeru klubov Zürich in Evropa, omogočata ugotovitev obstoja celovitega načrta v smislu sodne prakse, navedene v točkah od 141 do 147 zgoraj, katerega del sta bila zaporedoma oba kluba.

- 161 Tožeče stranke pa ne zanikajo, da so v klubu Zürich sodelovale do 9. januarja 1996, in priznavajo, da so v klubu Evropa sodelovale od 12. maja 1997. Zato se je tudi ob domnevi, da prehodno obdobje pomeni prekinitev delovanja kartela ali le obdobje prekinitve vsakršne kršitvene dejavnosti s strani tožečih strank, ob upoštevanju zgoraj ugotovljene kontinuitete ciljev in sredstev upravičeno štelo, da so odgovorne za sodelovanje pri enotni kršitvi. Ker je bilo poleg tega trajanje prehodnega obdobja krajše od petih let, kot je določeno v členu 25(1)(b) Uredbe št. 1/2003, bi bilo treba enotno kršitev, pri kateri so sodelovale tožeče stranke – če se prizna, da to obdobje pomeni prekinitev – šteti kvečjemu za ponavljajočo se, in ne za trajajočo (glej v tem smislu zgoraj v točki 146 navedeno sodbo Trelleborg Industrie in Trelleborg/Komisija, EU:T:2013:259, točke od 70 do 95 in navedena sodna praksa).
- 162 Iz tega sledi, da je treba prvi tožbeni razlog, ker se nanaša na nastop zastaranja v zvezi z obdobjem pred 12. majem 1996, zavrnil v celoti, ne glede na to, ali prehodno obdobje pomeni prekinitev kršitve.
- 163 Vendar če bi se ugotovilo, da je argument tožečih strank v zvezi s prekinitvijo kršitve v prehodnem obdobju utemeljen, bi lahko zahtevale, naj se jih za obdobje, v katerem je bila kršitev prekinjena, ne kaznuje (glej v tem smislu zgoraj v točki 146 navedeno sodbo Trelleborg Industrie in Trelleborg/Komisija, EU:T:2013:259, točka 88). Zato se je treba opredeliti tudi do tega argumenta ter najprej preučiti trditve o prekinitvi kartela na splošno in nato trditve o prenehanju udeležbe tožečih strank v kartelu.

2. Utemeljenost trditev tožečih strank o prekinitvi njihove udeležbe v kartelu

- 164 Komisija se je za oceno, da so se protikonkurenčna ravnanja udeležencev kluba Zürich nadaljevala v prehodnem obdobju, v točki 613 obrazložitve izpodbijanega sklepa oprla na trditve, navedene v točki 136 zgoraj. Poleg tega je v Prilogi 2 k izpodbijanemu sklepu navedenih enajst sestankov, na katerih naj bi bile izmenjane informacije in doseženi dogovori o cenah in razdelitvi kvot. Tožeče stranke so imele priložnost pregledati dokazne listine, na katere se je Komisija sklicevala v Prilogi 2, prvič v prostorih Komisije po obvestilu o ugotovitvah o mogočih kršitvah in drugič v sodnem tajništvu Splošnega sodišča po pripravljalnih ukrepih, ki so bili pred obravnavo naslovljeni na Komisijo.
- 165 Spomniti je treba, da so tožeče stranke na obravnavi pojasnile, da ne zanikajo, da so se v prehodnem obdobju regionalni sporazumi izvajali, da pa so trdile, da je bil panevropski del kartela prekinjen med koncem kluba Zürich in začetkom kluba Evropa.

a) Načela v zvezi z dokaznim bremenom in izvajanjem dokazov

- 166 V skladu z ustaljeno sodno prakso v zvezi z dokaznim bremenom mora po eni strani stranka ali organ, ki očita kršitev konkurenčnega prava, za to predložiti dokaz in pravno zadostno dokazati dejstva, ki sestavljajo kršitev, po drugi pa mora podjetje, ki uveljavlja sredstvo obrambe zoper ugotovitev kršitve, predložiti dokaze, da so izpolnjeni pogoji za uporabo tega sredstva obrambe, tako da bo moral navedeni organ uporabiti druge dokaze (sodba z dne 16. novembra 2006, Peróxidos Orgánicos/Komisija, T-120/04, ZOdl., EU:T:2006:350, točka 50; glej v tem smislu tudi sodbo z dne 17. decembra 1998, Baustahlgewebe/Komisija, C-185/95 P, Recueil, EU:C:1998:608, točka 58, in zgoraj v točki 141 navedeno sodbo Aalborg Portland in drugi/Komisija, EU:C:2004:6, točka 78). Trajanje kršitve je sestavni del pojma kršitev v smislu člena 101(1) PDEU, katerega dokazno breme primarno nosi Komisija (sodba z dne 7. julija 1994, Dunlop Slazenger/Komisija, T-43/92, Recueil, EU:T:1994:79, točka 79, in zgoraj navedena sodba Peróxidos Orgánicos/Komisija, EU:T:2006:350, točka 51).

- ¹⁶⁷ Vendar se lahko ta porazdelitev dokaznega bremena spremeni, če lahko dejanski elementi, na katere se sklicuje stranka, drugo stranko zavežejo k temu, da poda pojasnilo ali utemeljitev, v nasprotnem primeru pa je mogoče sklepati, da so bile zahteve v zvezi z dokaznim bremenom izpolnjene (glej v tem smislu zgoraj v točki 141 navedeno sodbo Aalborg Portland in drugi/Komisija, EU:C:2004:6, točka 79, in zgoraj v točki 166 navedeno sodbo Peróxidos Orgánicos/Komisija, EU:T:2006:350, točka 53).
- ¹⁶⁸ V zvezi z dokaznimi sredstvi, ki jih lahko upošteva Komisija, v konkurenčnem pravu prevladuje načelo proste presoje dokazov (sodbi z dne 25. januarja 2007, Dalmine/Komisija, C-407/04 P, ZOdl., EU:C:2007:53, točka 63, in z dne 8. julija 2004, JFE Engineering in drugi/Komisija, T-67/00, T-68/00, T-71/00 in T-78/00, ZOdl., EU:T:2004:221, točka 273). Za prepoved udeležbe pri usklajenih ravnanjih in protikonkurenčnih sporazumih ter za sankcije, ki se lahko naložijo kršiteljem, je namreč običajno, da srečanja v zvezi s temi ravnanji in sporazumi potekajo tajno, najpogosteje v tretji državi, in da je dokumentacija o tem omejena na minimum. Tudi če Komisija najde dokumente, ki jasno dokazujejo nedovoljeno navezovanje stikov med gospodarskimi subjekti, kot so zapisniki sestankov, gre običajno le za nepopolna in posamezna dokazila, tako da je treba posamezne podrobnosti pogosto rekonstruirati s sklepanjem. Večinoma je treba o določenem ravnanju ali o obstoju protikonkurenčnega sporazuma sklepati iz več sočasnih dogodkov in indicjev, ki lahko, če se obravnavajo skupaj in če ni drugih skladnih pojasnil, pomenijo dokaz o kršitvi konkurenčnega prava (zgoraj v točki 141 navedena sodba Aalborg Portland in drugi/Komisija, EU:C:2004:6, točke od 55 do 57). Taki indici in sočasni dogodki lahko razkrijejo ne le obstoj protikonkurenčnih ravnanj ali sporazumov, ampak tudi trajanje nadaljevanega protikonkurenčnega ravnanja in obdobje uporabe sklenjenega sporazuma, ki pomeni kršitev konkurenčnega prava (sodba z dne 21. septembra 2006, Technische Unie/Komisija, C-113/04 P, ZOdl., EU:C:2006:593, točka 166).
- ¹⁶⁹ Komisija mora predložiti natančne in skladne dokaze za utemeljitev trdnega prepričanja, da je bila kršitev storjena (glej sodbi z dne 6. julija 2000, Volkswagen/Komisija, T-62/98, Recueil, EU:T:2000:180, točki 43 in 72 ter navedena sodna praksa, in z dne 25. oktobra 2005, Groupe Danone/Komisija, T-38/02, ZOdl., EU:T:2005:367, točka 217). Vendar ni nujno, da vsak dokaz, ki ga predloži Komisija, izpolnjuje ta merila glede vsakega znaka kršitve. Zadostuje namreč, da to zahtevo izpolnjuje sklenjen krog indicjev, na katere se sklicuje institucija, presojan v celoti (zgoraj v točki 168 navedena sodba JFE Engineering in drugi/Komisija, EU:T:2004:221, točka 180, in zgoraj navedena sodba Groupe Danone/Komisija, EU:T:2005:367, točka 218; glej v tem smislu tudi sodbo z dne 20. aprila 1999, Limburgse Vinyl Maatschappij in drugi/Komisija, imenovano sodba PVC II, od T-305/94 do T-307/94, od T-313/94 do T-316/94, T-318/94, T-325/94, T-328/94, T-329/94 in T-335/94, Recueil, EU:T:1999:80, točke od 768 do 778). Glede trajanja kršitve v skladu s sodno prakso velja, da mora Komisija v primeru, da ni dokazov, na podlagi katerih bi bilo mogoče neposredno ugotoviti trajanje kršitve, predložiti vsaj dokaze, ki se nanašajo na dejstva, ki so si časovno dovolj blizu, da je na podlagi njih mogoče razumno sklepati o nepretrganem trajanju te kršitve med dvema določenima datumoma (zgoraj v točki 168 navedena sodba Technische Unie/Komisija, EU:C:2006:593, točka 169, ter zgoraj v točki 166 navedeni sodbi Dunlop Slazenger/Komisija, EU:T:1994:79, točka 79, in Peróxidos Orgánicos/Komisija, EU:T:2006:350, točka 51).
- ¹⁷⁰ V zvezi z dokazno vrednostjo različnih dokazov je treba opozoriti, da je edino upoštevno merilo za presojo prosto predloženih dokazov njihova verodostojnost (zgoraj v točki 168 navedena sodba Dalmine/Komisija, EU:C:2007:53, točka 63; glej tudi sodbo z dne 8. julija 2004, Mannesmannröhren-Werke/Komisija, T-44/00, ZOdl., EU:T:2004:218, točka 84 in navedena sodna praksa, ter zgoraj v točki 168 navedeno sodbo JFE Engineering in drugi/Komisija, EU:T:2004:221, točka 273). V skladu s splošno veljavnimi pravili glede dokazovanja sta verodostojnost in torej dokazna vrednost dokumenta odvisni od njegovega izvora, okoliščin njegovega nastanka, njegovega naslovnika in njegove vsebine (sodba z dne 15. marca 2000, Cimenteries CBR in drugi/Komisija, T-25/95, T-26/95, od T-30/95 do T-32/95, od T-34/95 do T-39/95, od T-42/95 do T-46/95, T-48/95, od T-50/95 do T-65/95, od T-68/95 do T-71/95, T-87/95, T-88/95, T-103/95 in T-104/95, Recueil, EU:T:2000:77, točka 1053; sklepni predlogi sodnika B. Vesterdorfa v funkciji generalnega pravobranilca

v zadevi Rhône-Poulenc/Komisija, T-1/89, Recueil, EU:T:1991:38). Velik pomen je treba pripisati zlasti okoliščini, da je dokument nastal v neposredni povezavi z dejstvi (sodba z dne 11. marca 1999, Ensidesa/Komisija, T-157/94, Recueil, EU:T:1999:54, točka 312) ali da ga je pripravila neposredna priča teh dejstev (glej v tem smislu zgoraj v točki 168 navedeno sodbo JFE Engineering in drugi/Komisija, EU:T:2004:221, točka 207). Dokumenti, iz katerih je razvidno, da je več podjetij navezalo stike in da so dejansko skušala vnaprej odpraviti negotovost glede prihodnjega ravnanja konkurentov, pravno zadostno dokazujejo obstoj usklajenega ravnanja (glej v tem smislu sodbo z dne 16. decembra 1975, Suiker Unie in drugi/Komisija, od 40/73 do 48/73, 50/73, od 54/73 do 56/73, 111/73, 113/73 in 114/73, Recueil, EU:C:1975:174, točki 175 in 179). Poleg tega je treba izjave, ki nasprotujejo interesom avtorja, praviloma šteti za še posebno zanesljive dokaze (glej v tem smislu zgoraj v točki 168 navedeno sodbo JFE Engineering in drugi/Komisija, EU:T:2004:221, točke 207, 211 in 212).

171 Poleg tega se je redno razsojalo, da dejstvo, da podjetje konkurentom sporoči podatke za pripravo protikonkurenčnega sporazuma, zadostuje kot dokaz za obstoj usklajenega ravnanja v smislu člena 101 PDEU (sodbe z dne 5. decembra 2013, Solvay/Komisija, C-455/11 P, EU:C:2013:796, točka 40; z dne 6. aprila 1995, Trefilunion/Komisija, T-148/89, Recueil, EU:T:1995:68, točka 82, in z dne 8. julija 2008, BPB/Komisija, T-53/03, ZOdl., EU:T:2008:254, točka 178).

172 Nazadnje je treba opozoriti, da je vloga sodišča, ki odloča o tožbi, vloženi zoper odločbo Komisije, s katero je bil ugotovljen obstoj kršitve pravil o konkurenci in s katero so bile naslovníkom naložene globe, da presodi, ali dokazi, ki jih Komisija v odločbi navaja, zadostujejo za ugotovitev o obstoju kršitve (zgoraj v točki 168 navedena sodba JFE Engineering in drugi/Komisija, EU:T:2004:221, točki 174 in 175; glej v tem smislu tudi zgoraj v točki 169 navedeno sodbo PVC II, EU:T:1999:80, točka 891). Če je sodišče v dvomih, mora odločiti v korist naslovníkov odločbe, torej ne more ugotoviti, da je Komisija pravno zadostno dokazala zadevno kršitev, če o tem še vedno dvomi (zgoraj v točki 168 navedena sodba JFE Engineering in drugi/Komisija, EU:T:2004:221, točka 177, in zgoraj v točki 169 navedena sodba Groupe Danone/Komisija, EU:T:2005:367, točka 215). V zadnjem primeru je namreč treba upoštevati načelo domneve nedolžnosti, kot izhaja zlasti iz člena 6(2) Konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, ki je bila podpisana 4. novembra 1950 v Rimu (v nadaljevanju: EKČP) in ki je del temeljnih pravic, ki so v skladu s sodno prakso Sodišča, poleg tega potrjeno s členom 47 Listine o temeljnih pravicah, v pravnem redu Unije zaščitene. Ob upoštevanju narave zadevnih kršitev ter narave in teže sankcij za te kršitve načelo domneve nedolžnosti velja še posebno v postopkih v zvezi s kršitvami pravil o konkurenci, ki se lahko končajo z naložitvijo glob ali periodičnih denarnih kazni (sodbi z dne 8. julija 1999, Hüls/Komisija, C-199/92 P, Recueil, EU:C:1999:358, točki 149 in 150, in Montecatini/Komisija, C-235/92 P, Recueil, EU:C:1999:362, točki 175 in 176, ter zgoraj v točki 169 navedena sodba Groupe Danone/Komisija, EU:T:2005:367, točka 216).

b) Sestanki v prehodnem obdobju in nadaljevanje kršitve v tem obdobju

173 Nadaljevanje sestankov, katerih namen so bili izmenjava informacij, določanje cen in dodelitev kvot, se šteje za ugotovljeno v izpodbijanem sklepu, v Prilogi 2 k izpodbijanemu sklepu pa je navedenih enajst sestankov, na katerih naj bi bile izmenjane informacije ter doseženi dogovori o cenah in kvotah. Potem ko so tožeče stranke v odgovoru na obvestilo o ugotovitvah o mogočih kršitvah priznale, da so nekateri drugi udeleženci kluba Zürich, zlasti družbi DWK in Tréfileurope France, v prehodnem obdobju nadaljevali protikonkurenčna ravnanja, ne navajajo nobene podrobne kritike v zvezi s temi sestanki, temveč le trdijo, da dokazi, ki jih je navedla Komisija, niso zadostni za ugotovitev nadaljevanja kršitve v prehodnem obdobju.

174 V zvezi s tem je treba spomniti, da nikakor ni neobičajno, da se glede na navzkrižja interesov, ki so sestavni del te vrste sporazumov, kartel, ki se izvaja dalj časa, spreminja tako z vidika identitete udeležencev kot z vidika oblike in intenzivnosti njihovega dogovarjanja.

- 175 Komisija je v izpodbijanem sklepu (točka 613 obrazložitve) za trditev, da so se protikonkurenčna ravnanja nekdanjih udeležencev kluba Zürich nadaljevala v prehodnem obdobju, upoštevala šest sestankov.
- 176 Prvič, po mnenju Komisije je bil en sestanek 1. marca 1996 v Parizu (Francija). Na tem sestanku naj bi se razpravljalo o kvotah in cenah v Evropi.
- 177 Iz prošnje za prizanesljivost, ki jo je podala družba ITC in v kateri se ta družba sklicuje na zapisnik sestanka, sestavljen 12. marca 1996, to je kmalu po sestanku, je namreč razvidno, da je bil ta dan v Parizu sestanek, ki so se ga udeležili predstavniki družb ITC, Tycsa, Tréfileurope, DWK, Redaelli, Nedri in WDI. V skladu s prošnjo za prizanesljivost družbe ITC so na tem sestanku obravnavali cene in kvote v Evropi ter stanje zalog navzočih družb. Iz sodne prakse, navedene v točki 170 zgoraj, izhaja, da ima ta izjava družbe ITC, ki je samoobdolžitvena in se opira na zapisnik, ki izvira iz obdobja omenjenih dejstev, visoko dokazno vrednost. Tožeče stranke pa niso predložile nobenega nasprotnega dokaza in neresničnost teh informacij ni razvidna iz nobene listine iz spisa, predloženega Splošnemu sodišču. Obstoje tega sestanka, identiteto udeležencev in obravnavane teme je zato treba šteti za dokazane.
- 178 Drugič, po mnenju Komisije je bil en sestanek 8. oktobra 1996 v Rosmalenu (Nizozemska).
- 179 Ta sestanek je družba Nedri potrdila v prošnji za prizanesljivost, ki jo je predložila Komisiji. Po navedbah družbe Nedri so se tega sestanka poleg nje udeležili predstavniki družb DWK, Fontaine Union in WDI, ki so razpravljali o razmerah na nizozemskem trgu. Te samoobdolžitvene izjave ne izpodbijata niti kateri koli nasproten dokaz, ki bi ga predložile tožeče stranke, niti katera koli listina iz spisa. Zato je treba šteti za dokazane obstoj tega sestanka, identiteto udeležencev in obravnavano temo.
- 180 Tretjič, Komisija se sklicuje na sestanek, ki je bil 4. novembra 1996 v Düsseldorfu.
- 181 V zvezi s tem je iz prošnje za prizanesljivost, ki jo je vložila družba Nedri, razvidno, da so bili udeleženci tega sestanka isti kot na sestanku, ki je bil v istem mestu organiziran 8. januarja 1996, in da je bil predmet obeh sestankov enak. Iz navedene prošnje za prizanesljivost pa izhaja, da se je na prvem sestanku, ki so se ga udeležile družbe DWK, Nedri, Tréfileurope, Tycsa in WDI, obravnaval položaj, ki je nastal zaradi težav, ki so se od maja 1995 pojavljale pri izvajanju tržnih sporazumov, sklenjenih v okviru kluba Zürich. Nasprotno pa iz prošnje družbe Nedri za prizanesljivost, ki je edini dokaz, ki ga v zvezi s tem navaja Komisija, ni razvidno, da se je tudi na sestanku 4. novembra, kot je navedeno v izpodbijanem sklepu, obravnaval položaj na nizozemskem trgu.
- 182 Četrtrič, Komisija navaja sestanek 4. decembra 1996 v Bruslju (Belgija), na katerem so razpravljali o „novem sistemu kvot“.
- 183 Družba Nedri je v prošnji za prizanesljivost v zvezi s tem sestankom navedla, da so se ga poleg nje udeležile družbe Emesa, DWK, Tréfileurope, Tycsa in WDI. Po navedbah družbe Nedri je bil namen tega sestanka razpravljati o vzpostavitvi novega panevropskega sistema kvot. Vendar ta razprava ni bila uspešna. Teh samoobdolžitvenih izjav ne izpodbija noben nasproten dokaz.
- 184 Petič, Komisija v izpodbijanem sklepu navaja sestanek 3. aprila 1997 v Parizu, na katerem so razpravljali o „novem sistemu kvot“.
- 185 Iz prošnje za prizanesljivost, ki jo je vložila družba DWK, je dejansko razvidno, da je bil ta sestanek organiziran na pobudo družb Nedri in Tréfileurope. Poleg teh treh družb so se ga udeležile še družbe Tycsa, Emesa in WDI. Na tem sestanku se je po navedbah družbe DWK nadaljevala razprava o vzpostavitvi novega sistema kvot, vendar brez uspeha. Družba DWK dodaja, da so si udeleženci na

tem sestanku in pozneje izmenjali občutljive poslovne informacije. V odgovorih na obvestilo o ugotovitvah o mogočih kršitvah in odgovoru na pisno vprašanje, ki jim ga je Splošno sodišče postavilo v okviru tega postopka, so tožeče stranke potrdile svojo udeležbo na tem sestanku.

186 Šestič in nazadnje, Komisija omenja sestanek 9. aprila 1997 v Düsseldorfu, na katerem so prav tako razpravljali o „novem sistemu kvot“.

187 Obstoje tega sestanka je v prošnji za prizanesljivost potrdila družba Nedri. Družba Nedri in udeleženci sestanka 3. aprila 1997 (glej točki 184 in 185 zgoraj) so nadaljevali razpravo o vzpostavitvi novega panevropskega sistema kvot, ki bi vključeval Norveško in Švico, vendar izključeval Združeno kraljestvo in Irsko. V odgovorih na obvestilo o ugotovitvah o mogočih kršitvah in odgovoru na pisno vprašanje, ki jim ga je Splošno sodišče postavilo v okviru tega postopka, so tožeče stranke potrdile svojo udeležbo na tem sestanku.

188 Iz zgoraj navedenega izhaja, da je treba šteti za dokazano, da so se glavni evropski proizvajalci, in sicer člani kluba Zürich do njegovega prenehanja in člani kluba Evropa od njegove ustanovitve, med katerimi so bile tožeče stranke, vsaj šestkrat v obdobju enega leta in štirih mesecev sestali, da bi izmenjali občutljive poslovne informacije in poskusili vzpostaviti nov zavezujoč panevropski sistem kvot. Iz sodne prakse (glej točko 171 zgoraj) izhaja, da taka ravnanja zadostujejo za ugotovitev kršitve člena 101 PDEU. Zato s trditvijo, ki jo tožeče stranke navajajo v zvezi s tem, da so vsi evropski proizvajalci v prehodnem obdobju na trgu ravnali samostojno, ni mogoče ovreči trditve Komisije, da se je enotna kršitev, pri kateri so sodelovale, v prehodnem obdobju nadaljevala.

189 Poleg tega po eni strani tožeče stranke ne zanikajo, da so se v prehodnem obdobju sestanki klubov Italia in Španja nadaljevali (glej prilogi 3 in 4 k izpodbijanemu sklepu). Kot pa je bilo ugotovljeno v točkah od 152 do 154 zgoraj, so bili ti regionalni sporazumi zaradi enotnosti cilja in sredstev ter obstoja mehanizmov za usklajevanje različnih elementov kartela del celovitega načrta, zaradi česar je mogoče ugotoviti enotno kršitev. Poleg tega so se v prehodnem obdobju člani kluba Italia udeležili sestanka 1. marca 1996 (glej točki 176 in 177 zgoraj), člani kluba Španja pa so bili vključeni v vse sestanke, katerih obstoj je treba šteti za dokazan, razen sestanek 8. oktobra 1996 v Rosmalenu. Komisija je bila iz tega dodatnega razloga tudi upravičena sklepati – kot je storila v izpodbijanem sklepu – da enotna kršitev ni bila prekinjena.

190 Po drugi strani Komisija utemeljeno trdi, da nadaljevanje učinkov sporazumov, ki so jih proizvajalci JPN in njihove stranke sklenili v obdobju kluba Zürich, zadostuje za dokaz, da se je kršitev nadaljevala po prenehanju tega kluba. V zvezi s tem s trditvijo tožečih strank, da so se o zadevnih pogodbah pogajale ob različnih datumih med letom in da so se nekatere od teh pogodb lahko iztekle na začetku leta 1996, ni mogoče ovreči analize Komisije, ker tožeče stranke niso niti dokazale niti trdile, da malo pred prenehanjem kluba Zürich ni bila sklenjena nobena pogodba.

191 Iz zgoraj navedenega izhaja, da je Komisija utemeljeno menila, da kartel, ki ga je opisala v izpodbijanem sklepu, v prehodnem obdobju ni prenehal ter da zato pomeni enotno in trajajočo kršitev člena 101 PDEU.

192 Zato je treba zdaj preučiti trditev tožečih strank, da so v prehodnem obdobju vsaj opustile vsa kršitvena ravnanja.

c) Zatrjevana prekinitev sodelovanja tožečih strank pri kršitvi

193 Kar zadeva sodelovanje družbe WDI pri protikonkurenčnih ravnanjih v prehodnem obdobju, tožeče stranke trdijo, prvič, da se je družba WDI distancirala v smislu sodne prakse na sestanku 9. januarja 1996, in drugič, da Komisiji ni uspelo predložiti dokaza o njenem sodelovanju pri protikonkurenčnih ravnanjih v tem obdobju.

Zatrjevano distanciranje

– Načela, ki veljajo za distanciranje

- ¹⁹⁴ Opozoriti je treba, da mora v skladu s sodno prakso podjetje, da bi njegova odgovornost prenehala, odkrito in nedvoumno izstopiti iz kartela, tako da se drugi udeleženci tega kartela zavedajo, da ne podpira več njegovih splošnih ciljev. Poleg tega dokazno breme v zvezi s tem distanciranjem nosi podjetje, ki ga zatrjuje (sodbi z dne 27. septembra 2006, GlaxoSmithKline Services/Komisija, T-168/01, ZOdl., EU:T:2006:265, točka 86, in z dne 3. marca 2011, Siemens/Komisija, T-110/07, ZOdl., EU:T:2011:68, točka 176; glej v tem smislu tudi sodbo z dne 6. januarja 2004, BAI in Komisija/Bayer, C-2/01 P in C-3/01 P, Recueil, EU:C:2004:2, točka 63, in zgoraj v točki 141 navedeno sodbo Aalborg Portland in drugi/Komisija, EU:C:2004:6, točke od 81 do 84).

– Utemeljenost trditve tožečih strank

- ¹⁹⁵ Tožeče stranke menijo, da se je družba WDI učinkovito distancirala od kartela v smislu sodne prakse, ker je njen predstavnik na sestanku 9. januarja 1996 navedel:

„Trenutno klub nima nobenega smisla za nas.“

- ¹⁹⁶ Takoj je treba ugotoviti, da resničnost te izjave, ki je sicer Komisija ne izpodbija, potrjuje družba Emesa, saj so tožeče stranke in Komisija predložile odlomek iz njene beležnice. Take izjave vseeno ni mogoče šteti za jasen in nedvoumen izraz volje družbe WDI, da se distancira od kartela.

- ¹⁹⁷ Iz branja zapiskov, ki jih je družba Emesa naredila na sestanku 9. januarja 1996, je namreč razvidno, da so bile besede predstavnika družbe WDI izrečene v okviru razprave o popravni ukrepih, ki bi jih udeleženci tega sestanka lahko predvideli za rešitev krize kluba Zürich. Potem ko je predstavnik družbe WDI izrazil dvom o možnosti ponovnega izvajanja zavez kluba Zürich, je tako na okrogli mizi, na kateri se je obravnavalo vprašanje, ali je treba vzpostaviti nov sistem kvot, in v odgovor na stališče, ki so ga izrazili predstavniki družbe Tréfileurope, ki so predlagali ohranitev obstoječega sistema – in sicer takrat kluba Zürich – izjavil, da po njegovem mnenju klub Zürich ni več smiseln. Iz tega razloga je predstavnik družbe Emesa družbo WDI štel med podjetja, ki so bila takrat naklonjena vzpostavitvi novega sistema. Take izjave zato ni mogoče razlagati kot dokaz, da je družba WDI želela končati svoje sodelovanje pri kršitvi in ravnati konkurenčno na trgu JPN.

- ¹⁹⁸ Ta razlaga izjave predstavnika družbe WDI je poleg tega potrjena s tem, da je predstavnik družbe Emesa na podlagi zapiskov o razpravi o smotrnosti vzpostavitve novega sistema kvot izpolnil preglednico, v kateri je predstavil izid razprave o razdelitvi kvot in v kateri je navedena družba WDI. V nasprotju s trditvami tožečih strank je razlaga Komisije, v skladu s katero izpolnitev te preglednice s strani predstavnika družbe Emesa na podlagi zapiskov, v katerih je omenjena izjava predstavnika družbe WDI, kaže, da je tej izjavi sledila razprava o kvotah, verjetnejša, saj se taki zapiski na splošno pripravljajo v kronološkem vrstnem redu.

- ¹⁹⁹ Iz tega sledi, da tožeče stranke niso predložile dokaza, katerega breme nosijo, o distanciranju družbe WDI na sestanku 9. januarja 1996.

Udeležba tožečih strank na sestankih v prehodnem obdobju

- ²⁰⁰ Ne da bi tožeče stranke formalno zanikale svojo udeležbo na sestankih, navedenih v točki 613 obrazložitve izpodbijanega sklepa, vseeno trdijo, da na teh sestankih niso ravnale protikonkurenčno.

201 Vendar je treba spomniti, da so se tožeče stranke – kot je bilo ugotovljeno v točkah od 173 do 188 zgoraj – v prehodnem obdobju udeležile šestih sestankov, na katerih so bile izmenjane občutljive poslovne informacije in se je razpravljalo o vzpostavitvi novega sistema kvot za premostitev neuspeha kluba Zürich. Iz sodne prakse, navedene v točki 171 zgoraj, pa izhaja, da taki sestanki zadostujejo za ugotovitev kršitve člena 101 PDEU. Zato je treba ugotoviti, da je Komisija dokazala, da tožeče stranke, ki niso dokazale, da so se distancirale na sestanku 9. januarja 1996, in ki so bile skupaj z drugimi udeleženci omenjene v prošnjah družb ITC, DWK in Nedri za prizanesljivost, v katerih so bili omenjeni ti sestanki, v prehodnem obdobju niso prekinile sodelovanja pri kršitvi. Posledično ne morejo zahtevati zmanjšanja globe zaradi trajanja, ugotovljenega v izpodbijanem sklepu.

3. Sklepna ugotovitev o prvih dveh tožbenih razlogih

202 Iz zgoraj navedenega izhaja, da je Komisija upravičeno ugotovila obstoj enotne kršitve, ki je zajemala celovit načrt, katerega del so bili različni sporazumi, v okviru katerih se je izvajala ta kršitev.

203 Poleg tega je Komisija dokazala, da ta enotna kršitev v prehodnem obdobju, ki je trajalo od konca kluba Zürich do začetka kluba Evropa, ni bila prekinjena, prvič, ker so se v tem obdobju člani kluba Zürich udeleževali protikonkurenčnih sestankov, drugič, ker so se lokalni in regionalni deli kartela še naprej izvajali, in tretjič, ker so protikonkurenčni učinki ukrepov, sprejetih v okviru kluba Zürich, trajali še po prenehanju tega elementa kartela.

204 Komisija je prav tako dokazala, da je družba WDI, ki ni dokazala, da se je učinkovito distancirala na zadnjem sestanku kluba Zürich 9. januarja 1996, v prehodnem obdobju še naprej ravnala protikonkurenčno.

205 Zato je treba prvi tožbeni razlog in podredno navedeni drugi tožbeni razlog zavrni.

[...]

E– Presoja plačilne sposobnosti tožečih strank

267 Tožeče stranke izpodbijajo presojo njihove plačilne sposobnosti v okviru štirih tožbenih razlogov.

268 Po eni strani izpodbijajo materialno zakonitost izpodbijanega sklepa. V ta namen v okviru sedmega tožbenega razloga zatrjujejo, da je izpodbijani sklep nezadostno obrazložen v delu, v katerem se nanaša na točko 35 smernic iz leta 2006. V okviru osmega tožbenega razloga trdijo, da je Komisija, s tem da ni organizirala zaslišanja in jim ni omogočila, da predstavijo svoje mnenje glede stališča, ki ga je Komisija nameravala sprejeti v zvezi s presojo njihove plačilne sposobnosti, pred sprejetjem izpodbijanega sklepa, kršila člen 27 Uredbe št. 1/2003 in člen 41(2) Listine o temeljnih pravicah.

269 Po drugi strani izpodbijajo utemeljenost presoj njihove plačilne sposobnosti v izpodbijanem sklepu (šesti tožbeni razlog) in dopisu z dne 14. februarja 2011 (deveti tožbeni razlog).

270 V zvezi s tem je treba spomniti, da je iz razlogov, predstavljenih v točkah od 96 do 110 zgoraj, dopis z dne 14. februarja 2011 akt, zoper katerega je mogoče vložiti tožbo. Vendar – kot je Komisija navedla v odgovor na pisna vprašanja, ki ji jih je poslalo Splošno sodišče in ki so ji bila postavljena na obravnavi – z odločitvijo, izraženo v tem dopisu, ki pomeni presojo položaja tožečih strank, ki je bila izvedena po presoji, predstavljeni v izpodbijanem sklepu, ter ki jo je izrazil generalni direktor, in ne kolegij članov Komisije, ki je avtor izpodbijanega sklepa, ni mogoče nadomestiti odločitve v navedenem sklepu. Iz tega sledi, da mora biti v zvezi s presojami v izpodbijanem sklepu in dopisu z dne 14. februarja 2011 opravljen ločen sodni nadzor, zaradi dopisa z dne 14. februarja 2011 pa tožbeni predlogi in razlogi, podani zoper izpodbijani sklep, niso postali brezpredmetni.

1. Presoja plačilne sposobnosti tožečih strank v izpodbijanem sklepu

- 271 Posebna presoja plačilne sposobnosti tožečih strank je bila predstavljena v razdelku 19.5.11 izpodbijanega sklepa (točke od 1176 do 1179 obrazložitve), v katerem je navedeno:

„19.5.11 [WDI], [WDV] in [Pampus]

- 1176 Ker so družbe [WDI], [WDV] in [Pampus] vložile prošnjo, v kateri se sklicujejo na svojo plačilno nesposobnost, so njihove prošnje preučene skupaj na ravni družbe [Pampus], ki združuje družbi WDI in [WDV]. Tako se za oceno finančne zmogljivosti družbe [Pampus] upošteva skupni znesek glob, naloženih družbam WDI, [WDV] in [Pampus], ne da bi se upoštevala morebitna odgovornost družbe [Pampus]. Ta znesek znaša 56.050.000 EUR, kar ustreza znesku 15.485.00 EUR, za plačilo katerega bi morale biti skupaj odgovorne družbe WDI, [WDV] in [Pampus], znesku 30.115.000 EUR, za plačilo katerega bi morali biti skupaj odgovorni družbi WDI in [WDV], in znesku 10.450.000 EUR, za plačilo katerega bi morala biti odgovorna le družba WDI.
- 1177 Prošnje družb [Pampus], [WDV] in WDI, v katerih se sklicujejo na svojo plačilno nesposobnost, je treba zavrniti iz razlogov, navedenih v točkah 1178 in 1179.
- 1178 Naslednji elementi prikazujejo tako resne finančne težave družb [Pampus] in WDI, da ti družbi očitno nista sposobni plačati globe: (i) družba [Pampus] nima več lastnega kapitala; (ii) družba [Pampus] ima negativna obratna sredstva v višini približno 100 milijonov EUR, vključno z globo; (iii) družba [Pampus] je drugim družbam skupine posodila približno 140 milijonov EUR, ta posojila niso bila knjižena med izgube, vendar družba [Pampus] ne pričakuje njihovega vračila, ker imajo vse te družbe negativen lastni kapital, ter (iv) družba WDI je morala februarja 2010 najeti kratkoročno posojilo v višini 20 milijonov EUR, da je lahko ohranila svojo dejavnost. Banke do konca junija pričakujejo načrt prestrukturiranja, ki jim bo pomagal pri odločitvi o ohranitvi kreditnih linij do konca leta 2010.
- 1179 Zmanjšanje globe na podlagi točke 35 [smernic iz leta 2006] se lahko odobri le, če obstaja vzročna zveza med finančnimi težavami in obstojem globe. Informacije, ki so jih predložile družbe [Pampus], [WDV] in WDI, ne kažejo, da ta vzročna zveza obstaja. Prvič, finančni podatki, povzeti v točki 1178, kažejo, da družbi PIB in WDI verjetno ne bosta preživeli ne glede na plačilo globe. Povedano drugače, ne zdi se verjetno, da bi zmanjšanje globe povečalo možnosti preživetja skupine v predvidljivi prihodnosti. Preživetje podjetja torej ne bo odvisno od zneska globe, ampak bolj od odločitev, ki jih bodo sprejeli njihovi delničarji (ki na ravni WDI vključujejo družbo ArcelorMittal kot tretjinsko lastnico). Drugič, velik del finančnih težav družb [Pampus] in WDI so povzročili v zadnjem času izvedeni prenosi sredstev družbe [Pampus] v druga podjetja v lasti istih delničarjev. Glede na ustaljeno sodno prakso in prakso, v skladu s katerima ima Komisija pravico presoditi, koliko lahko delničarji finančno pomagajo družbam, ki se sklicujejo na težave pri plačilu globe, ni nobenega razloga za odobritev zmanjšanja v primeru, v katerem se finančna sredstva po prejemu obvestila o ugotovitvah o možnih kršitvah prenesejo na povezane družbe z očitno željo ali namenom izničiti politiko sankcij Komisije.“

a) Sedmi tožbeni razlog: neobstoj obrazložitve v zvezi s presojo plačilne sposobnosti tožečih strank

- 272 V skladu z ustaljeno sodno prakso mora biti obrazložitev, ki se zahteva s členom 296 PDEU, prilagojena vrsti obravnavanega akta ter mora jasno in nedvoumno izražati razlogovanje institucije, ki je akt izdala, tako da se lahko zadevne osebe seznanijo z utemeljitvijo sprejetega ukrepa in da lahko pristojno sodišče opravi nadzor. Obveznost obrazložitve je treba presojati glede na okoliščine posameznega primera, zlasti glede na vsebino akta, lastnosti podanih razlogov in interes za pojasnitev,

ki ga lahko imajo naslovniki ali druge osebe, ki jih akt neposredno in posamično zadeva. Ne zahteva se, naj obrazložitev pojasni vse upoštevne dejanske in pravne okoliščine, saj je treba vprašanje, ali je obrazložitev posameznega akta v skladu z zahtevami iz člena 296 PDEU, presoditi ne samo glede na njegovo besedilo, ampak tudi glede na njegovo sobesedilo in celoto pravnih pravil, ki urejajo zadevno področje (sodbe z dne 2. aprila 1998, Komisija/Sytraval in Brink's France, C-367/95 P, Recueil, EU:C:1998:154, točka 63; z dne 30. septembra 2003, Nemčija/Komisija, C-301/96, Recueil, EU:C:2003:509, točka 87, in z dne 22. junija 2004, Portugalska/Komisija, C-42/01, ZOdl., EU:C:2004:379, točka 66).

273 Ugotoviti je treba, da tožeče stranke s kritikami presoje njihove plačilne sposobnosti, ki jih navajajo v okviru sedmega tožbenega razloga, izpodbijajo utemeljenost presoj Komisije, zato je treba te kritike povezati s šestim tožbenim razlogom.

274 Vendar je iz razumevanja točk obrazložitve izpodbijanega sklepa, povzetih v točki 271 zgoraj, mogoče ugotoviti – kot poleg tega dokazuje podrobno izpodbijanje utemeljenosti teh razlogov s strani tožečih strank – da je Komisija razloge, iz katerih je menila, da se zmanjšanje globe na podlagi točke 35 smernic iz leta 2006 ne sme odobriti, navedla dovolj natančno, da so jih lahko tožeče stranke razumele in da lahko Splošno sodišče opravi nadzor.

275 Iz tega sledi, da je treba sedmi tožbeni razlog zavrniti.

b) Osmi tožbeni razlog: Komisija je s tem, da tožečih strank, preden je v izpodbijanem sklepu zavrnila njihovo prošnjo za upoštevanje njihove plačilne nesposobnosti, ni zaslišala, kršila člen 27 Uredbe št. 1/2003 in člen 41(2)(a) Listine o temeljnih pravicah

276 Tožeče stranke v okviru osmega tožbenega razloga trdijo, da jim je Komisija, s tem da jih v zvezi z razlogi za zavrnitev upoštevanja njihove plačilne nesposobnosti ni zaslišala pred sprejetjem izpodbijanega sklepa, neupravičeno odrekla pravico do zaslišanja, ki izhaja iz člena 27(1) Uredbe št. 1/2003 in člena 41(2)(a) Listine o temeljnih pravicah.

277 V skladu s členom 27(1) Uredbe št. 1/2003 Komisija pred izdajo odločb po členih 7, 8, 23 ali členu 24(2) navedene uredbe podjetjem, povezanim s postopkom, da priložnost za zaslišanje v zvezi z zadevami, proti katerim Komisija ugovarja. Na podlagi te določbe morajo odločbe Komisije temeljiti samo na ugovorih, h katerim so zadevne stranke imele priložnost dati pojasnila.

278 Poleg tega člen 41(2)(a) Listine o temeljnih pravicah določa, da pravica vsake osebe, da se njene zadeve obravnavajo nepristransko, pravično in v razumnem roku, ki je zagotovljena s členom 41(1), vključuje predvsem pravico do izjave pred sprejetjem kakršnega koli posamičnega ukrepa, ki jo prizadene.

279 Prvič, ugotoviti je treba, da tožeče stranke ne zanikajo, da je bilo pred sprejetjem izpodbijanega sklepa organizirano zaslišanje, ki so se ga sicer udeležile (glej točko 34 zgoraj). Vendar trdijo, da bi bilo treba opraviti novo zaslišanje v zvezi s stališčem, ki ga je Komisija nameravala sprejeti glede njihove prošnje za zmanjšanje, ki so jo vložile na podlagi presoje njihove plačilne sposobnosti.

280 Organizacija takega zaslišanja pa v členu 27(1) Uredbe št. 1/2003 ni predvidena, ker je v tej določbi priznana le pravica podjetij, da predstavijo svoje stališče v zvezi z „ugovori“, na katere namerava Komisija opreti svoje odločbe. Vendar presoja plačilne sposobnosti podjetij ni ugovor, na katerem bi lahko temeljila odločba o kaznovanju kršitve člena 101 PDEU, ampak Komisiji omogoča, da upošteva nekatere dokaze, navedene v podporo prošnji za zmanjšanje globe, ki temelji na razlogih, ki niso povezani z elementi kršitve.

281 Drugič, člen 41(2)(a) Listine o temeljnih pravicah prav tako ne določa pravice podjetij do izjave pred sprejetjem odločitve o njihovi prošnji za zmanjšanje globe, ki temelji na presoji njihove plačilne sposobnosti ob upoštevanju informacij, ki so jih predložile.

282 Taka odločitev je resda posamičen ukrep, ki jih prizadene, v smislu te določbe. To pa ne spremeni dejstva, da je treba šteti, da je bila pravica do izjave, določena v tem členu, v primerih, v katerih je, kot v obravnavani zadevi, odločitev sprejeta le na podlagi elementov, ki jih je sporočil prosilec, ter ob upoštevanju pravnih in dejanskih okoliščin, ki jih pozna, spoštovana (glej v tem smislu sodbo z dne 30. aprila 2014, Euris Consult/Parlament, T-637/11, ZOdl., EU:T:2014:237, točka 119). Iz listin iz spisa, predloženega Splošnemu sodišču, namreč izhaja, česar stranke ne zanikajo, da so informacije, na katere je Komisija oprla svojo presojo plačilne sposobnosti tožečih strank, informacije, ki so ji jih te stranke predložile v odgovoru na vprašalnik, ki jim ga je poslala Komisija, oziroma na lastno pobudo.

283 Res je, da bi morala Komisija v skladu s členom 41(2)(a) Listine o temeljnih pravicah podjetju, ki je vložilo prošnjo za zmanjšanje zaradi svoje plačilne sposobnosti, omogočiti, da predstavi svoje stališče o dejanskih ali pravnih okoliščinah, ki jih Komisija namerava upoštevati za zavrnitev te prošnje, če ji teh elementov ne bi poslalo to podjetje. Nasprotno pa Komisije zgolj njeno mnenje, da dokazi, ki so ji bili predloženi, niso prepričljivi, ne zavezuje k temu, da to presojo sporoči pred odločanjem o prošnji.

284 Iz tega sledi, da je treba osmi tožbeni razlog zavrni.

c) Šesti tožbeni razlog: Komisija je v izpodbijanem sklepu kršila člen 23(3) Uredbe št. 1/2003, ker je „zlorabila svojo diskrecijsko pravico“ in kršila načelo sorazmernosti, ko ni upoštevala plačilne nesposobnosti tožečih strank

285 Tožeče stranke v okviru šestega tožbenega razloga izpodbijajo razloge, iz katerih je Komisija v prvotnem sklepu zaradi upoštevanja njihove plačilne sposobnosti zavrnila njihovo prošnjo za zmanjšanje globe.

Splošne ugotovitve v zvezi s presojo plačilne sposobnosti podjetij, kaznovanih zaradi kršenja člena 101 PDEU

286 Točka 35 smernic iz leta 2006 določa vpliv, ki ga lahko ima plačilna sposobnost podjetja, kaznovanega zaradi kršenja člena 101 PDEU, na izračun globe, ki se mu lahko naloži. Ta točka določa:

„V izjemnih primerih lahko Komisija na zahtevo podjetja v posebnih socialnih in ekonomskih okoliščinah upošteva njegovo nezmožnost plačila. Na podlagi tega pa ne bo odobrila nobenega zmanjšanja globe samo zaradi ugotovitve, da je podjetje v neugodnem ali slabem finančnem stanju. Zmanjšanje se lahko odobri samo na podlagi objektivnih dokazov, da bi naložitev globe pod pogoji, določenimi v teh smernicah, nepopravljivo ogrozila gospodarsko sposobnost preživetja zadevnega podjetja in povzročila, da bi njegova sredstva izgubila vso svojo vrednost.“

287 V skladu z ustaljeno sodno prakso se Komisija s tem, da sprejme pravila ravnanja, kot so smernice, in da z njihovo objavo razglasi, da jih bo v prihodnje uporabljala v primerih, na katere se nanašajo, sama omejuje pri izvrševanju svojega pooblastila za odločanje po prostem preudarku in od teh pravil ne more odstopiti, ne da bi bila, glede na okoliščine primera, sankcionirana na podlagi kršitve splošnih pravnih načel, kot sta enako obravnavanje in varstvo zaupanja v pravo (zgoraj v točki 251 navedena sodba Dansk Rørindustri in drugi/Komisija, EU:C:2005:408, točka 211, in sodba z dne 12. decembra 2012, Ecka Granulate in non ferrum Metallpulver/Komisija, T-400/09, EU:T:2012:675, točka 40).

288 Takoj je treba navesti, da je zmanjšanje globe na podlagi točke 35 smernic iz leta 2006 mogoče odobriti le v izjemnih okoliščinah in pod pogoji, ki so opredeljeni v teh smernicah. Tako je treba po eni strani dokazati, da bi naložena globa „nepopravljivo ogrozila gospodarsko sposobnost preživetja zadevnega

podjetja in povzročila, da bi njegova sredstva izgubila vso svojo vrednost“. Po drugi strani je treba dokazati tudi obstoj „posebnih ekonomskih in socialnih okoliščin.“ Poleg tega je treba spomniti, da sta ta sklopa pogojev predhodno določili sodišči Unije.

289 Kar zadeva prvi sklop pogojev, je bilo razsojeno, da Komisija pri določanju višine globe, ki jo namerava naložiti zaradi kršitve pravil o konkurenci, načeloma ni dolžna upoštevati slabega finančnega stanja podjetij, ker bi priznanje take obveznosti pomenilo neupravičeno konkurenčno prednost podjetjem, ki so najmanj prilagojena na razmere trga (zgoraj v točki 251 navedena sodba Dansk Rørindustri in drugi/Komisija, EU:C:2005:408, točka 327, in zgoraj v točki 287 navedena sodba Ecka Granulate in non ferrum Metallpulver/Komisija, EU:T:2012:675, točka 94).

290 Če bi bilo tako, bi se lahko zgodilo, da bi bila ta podjetja v ugodnejšem položaju v škodo drugih podjetij, ki so učinkovitejša in bolje upravljana. Zato zgolj ugotovitev neugodnega ali slabega finančnega stanja zadevnega podjetja ne more biti dovolj za utemeljitev prošnje, naj Komisija upošteva njegovo plačilno nesposobnost in odobri zmanjšanje globe.

291 Poleg tega v skladu z ustaljeno sodno prakso dejstvo, da ukrep, ki ga sprejme organ Unije, povzroči stečaj ali likvidacijo nekega podjetja, kot tako s pravom Unije ni prepovedano. Čeprav lahko tak ukrep škodi finančnim interesom lastnikov ali delničarjev, vseeno ne pomeni, da zato osebni, premoženjski in nepremoženjski elementi, ki jih predstavlja podjetje, tudi sami izgubijo vrednost (sodba z dne 29. aprila 2004, Tokai Carbon in drugi/Komisija, T-236/01, od T-244/01 do T-246/01, T-251/01 in T-252/01, Recueil, EU:T:2004:118, točka 372, in zgoraj v točki 287 navedena sodba Ecka Granulate in non ferrum Metallpulver/Komisija, EU:T:2012:675, točka 50).

292 Iz te sodne prakse je mogoče sklepati, da bi lahko zgolj možnost izgube vrednosti osebnih, premoženjskih in nepremoženjskih elementov, ki jih predstavlja podjetje – z drugimi besedami, njegovih sredstev – upravičila, da se pri določitvi globe upošteva možnost njegovega stečaja ali likvidacije zaradi naložitve te globe (zgoraj v točki 287 navedena sodba Ecka Granulate in non ferrum Metallpulver/Komisija, EU:T:2012:675, točka 51).

293 Likvidacija družbe namreč ne pomeni nujno, da zadevno podjetje preneha. To lahko obstaja še naprej v primeru rekapitalizacije družbe ali v primeru popolnega prevzema sredstev s strani drugega subjekta. Tak prevzem je lahko posledica prostovoljnega nakupa ali prisilne prodaje sredstev družbe z nadaljevanjem njene dejavnosti (glej v tem smislu zgoraj v točki 287 navedeno sodbo Ecka Granulate in non ferrum Metallpulver/Komisija, EU:T:2012:675, točka 97).

294 Zato je treba sklicevanje v točki 35 smernic iz leta 2006 na to, da sredstva zadevnega podjetja izgubijo vso vrednost, razumeti tako, da se nanaša na položaj, v katerem se zdi prevzem podjetja pod pogoji, navedenimi v prejšnji točki, neverjeten ali celo nemogoč. V takem primeru bodo elementi sredstev tega podjetja na prodaj ločeno in verjetno je, da številni med njimi ne bodo našli kupca ali da bodo v najboljšem primeru prodani po bistveno nižji ceni (zgoraj v točki 287 navedena sodba Ecka Granulate in non ferrum Metallpulver/Komisija, EU:T:2012:675, točka 98).

295 Drugi sklop pogojev, ki zadeva obstoj posebnih ekonomskih in socialnih okoliščin, pa v skladu s sodno prakso napotuje na posledice, ki bi jih lahko povzročilo plačilo globe, zlasti povečano brezposelnost ali poslabšanje gospodarskih sektorjev, povezanih z zadevnim podjetjem (sodba z dne 29. junija 2006, SGL Carbon/Komisija, C-308/04 P, ZOdl., EU:C:2006:433, točka 106, in zgoraj v točki 287 navedena sodba Ecka Granulate in non ferrum Metallpulver/Komisija, EU:T:2012:675, točka 99).

296 Če bi bili zgoraj predvideni kumulativni pogoji izpolnjeni, bi se zato za naložitev globe, ki bi lahko povzročila prenehanje podjetja, izkazalo, da je v nasprotju s ciljem točke 35 smernic iz leta 2006. Uporaba navedene točke za zadevna podjetja je tako konkreten izraz načela sorazmernosti na področju sankcij za kršitve konkurenčnega prava (glej v tem smislu zgoraj v točki 287 navedeno sodbo Ecka Granulate in non ferrum Metallpulver/Komisija, EU:T:2012:675, točka 100).

- 297 Nazadnje, kot je Komisija pravilno opozorila pred sodnikom za začasne odredbe ter večkrat tudi v okviru pisnega in ustnega postopka pred Splošnim sodiščem, ker je uporaba točke 35 smernic iz leta 2006 zadnji element, ki se upošteva pri določitvi zneska glob, naloženih zaradi kršitve pravil o konkurenci, ki veljajo za podjetja, presoja plačilne sposobnosti kaznovanih podjetij spada v neomejeno sodno pristojnost, ki je določena v členu 261 PDEU in členu 31 Uredbe št. 1/2003.
- 298 Glede obsega te pristojnosti je treba spomniti, da gre za način izvajanja načela učinkovitega sodnega varstva, to je splošnega načela prava Unije, ki je zdaj določeno v členu 47 Listine o temeljnih pravicah in v pravu Unije ustreza členu 6 EKČP (sodbe z dne 8. decembra 2011, Chalkor/Komisija, C-386/10 P, ZOdl., EU:C:2011:815, točka 51; z dne 6. novembra 2012, Otis in drugi, C-199/11, ZOdl., EU:C:2012:684, točka 47, in z dne 18. julija 2013, Schindler Holding in drugi/Komisija, C-501/11 P, ZOdl., EU:C:2013:522, točka 36).
- 299 V skladu s sodno prakso namreč spoštovanje člena 6 EKČP ne izključuje, da v upravnem postopku „kazen“ naloži najprej upravni organ. Vendar zahteva, da nad odločbo upravnega organa, ki ne izpolnjuje pogojev, določenih v členu 6(1) EKČP, pozneje nadzor opravi sodni organ, ki ima neomejeno pristojnost. Med značilnostmi takega organa je pristojnost, da v celoti glede dejanskih in pravnih elementov spremeni izpodbijano odločbo. Tak organ mora biti pristojen zlasti za presojo vseh dejanskih in pravnih vprašanj, ki so upoštevana za spor, o katerem odloča (zgoraj v točki 298 navedena sodba Schindler Holding in drugi/Komisija, EU:C:2013:522, točka 35; glej sodbi Evropskega sodišča za človekove pravice z dne 27. septembra 2011 v zadevi Menarini Diagnostics proti Italiji, pritožba št. 43509/08, točka 59, in z dne 7. junija 2012 v zadevi Segame proti Franciji, pritožba št. 4837/06, točka 55).
- 300 Poleg tega s tem, da nad izpodbijano odločbo kot celoto ni bil opravljen nadzor po uradni dolžnosti, ni bilo kršeno načelo učinkovitega sodnega varstva. Za upoštevanje tega načela ni nujno treba, da Splošno sodišče – ki mora odgovoriti na navedene tožbene razloge in opraviti nadzor tako nad dejstvi kot nad uporabo prava – po uradni dolžnosti ponovno v celoti pregleda spis (zgoraj v točki 298 navedena sodba Chalkor/Komisija, EU:C:2011:815, točka 66).
- 301 Tako mora sodišče Unije ob upoštevanju razlogov javnega reda, ki jih mora preučiti in eventualno preizkusiti po uradni dolžnosti, svoj nadzor opraviti na podlagi dokazov, ki jih stranka predloži v podporo razlogom, in se ne sme opirati na polje proste presoje Komisije glede ocene teh dejavnikov, da bi opustilo izvedbo temeljitega nadzora nad dejstvi in uporabo prava (glej v tem smislu zgoraj v točki 298 navedeno sodbo Chalkor/Komisija, EU:C:2011:815, točka 62).
- 302 Nazadnje, kot je bilo navedeno v točki 109 zgoraj in kot pravilno trdi Komisija, mora sodišče z neomejeno pristojnostjo načeloma in s pridržkom preučitve dokazov, ki mu jih predložijo stranke, upoštevati pravni in dejanski položaj, ki obstaja na datum, ko odloča, kadar meni, da je upravičeno izvajati svoje pooblastilo za spremembo (glej v tem smislu sodbe z dne 6. marca 1974, Istituto Chemioterapico Italiano in Commercial Solvents/Komisija, 6/73 in 7/73, Recueil, EU:C:1974:18, točki 51 in 52; z dne 14. julija 1995, CB/Komisija, T-275/94, Recueil, EU:T:1995:141, točka 61, in z dne 5. oktobra 2011, Romana Tabacchi/Komisija, T-11/06, ZOdl., EU:T:2011:560, točke od 282 do 285). *A fortiori* je torej tako v primerih, v katerih je, kot v obravnavani zadevi, znesek globe, ki ga mora plačati kaznovana družba ob upoštevanju njene plačilne sposobnosti, tisti znesek, ki izhaja iz odločitve, ki jo Splošno sodišče sprejme na podlagi tožbe, ki jo vloži ta družba, pri čemer je bilo dejansko plačilo globe odloženo.
- 303 Obrazložitev v izpodbijanem sklepu je treba preučiti z vidika teh splošnih ugotovitev in ob upoštevanju dejanskih in pravnih razlogov, ki so jih stranke navedle pred Splošnim sodiščem.

2. Utemeljenost presoje plačilne sposobnosti tožečih strank v izpodbijanem sklepu

- 304 Komisija je v točkah od 1176 do 1178 obrazložitve izpodbijanega sklepa (glej točko 271 zgoraj) zavrnila prošnje tožečih strank, ker je ugotovila, da imata družbi WDI in Pampus tako resne finančne težave, da očitno ne moreta plačati globe. Ta ugotovitev je temeljila na naslednjih elementih.
- 305 Prvič, družba WDI je morala februarja 2010 najeti kratkoročno posojilo v višini 20 milijonov EUR, ki ga je nujno potrebovala za nadaljevanje dejavnosti. Banke so pričakovale načrt prestrukturiranja do konca junija 2010, ko naj bi sprejele odločitev o ohranitvi kreditnih linij do konca leta.
- 306 Drugič, družba Pampus ni imela več lastnega kapitala. Po navedbah Komisije so bila obratna sredstva te družbe negativna za približno 100 milijonov EUR skupaj z globo.
- 307 Tretjič, družba Pampus je drugim družbam skupine posodila približno 140 milijonov EUR. Čeprav ta posojila niso bila knjižena med izgube, družba Pampus ni pričakovala njihovega vračila, ker so imele vse te družbe dolžnice negativen lastni kapital.
- 308 Ob upoštevanju te ocene finančnega položaja tožečih strank je Komisija v točki 1179 obrazložitve izpodbijanega sklepa (glej točko 271 zgoraj) prošnjo za zmanjšanje globe, ki so jo vložile tožeče stranke, zavrnila iz naslednjih treh razlogov.
- 309 Prvič, Komisija je menila, da morebitno zmanjšanje globe ne bi povečalo možnosti za preživetje skupine v predvidljivi prihodnosti. Tudi če bi se globa zmanjšala na nič, naj družbi Pampus in WDI verjetno ne bi preživel.
- 310 Drugič, po mnenju Komisije bi bilo preživetje skupine ne glede na višino naložene globe odvisno od odločitev, ki bi jih sprejeli delničarji, med katerimi je bila družba ArcelorMittal, ki je imela v lasti tretjino kapitala družbe WDI.
- 311 Tretjič, velik del finančnih težav družb Pampus in WDI naj bi povzročili prenosi sredstev, ki jih je družba Pampus v zadnjem času izvedla v druge družbe skupine. Komisija je menila, da ni nobenega razloga za odobritev zmanjšanja v primeru, v katerem se po prejemu obvestila o ugotovitvah o možnih kršitvah finančna sredstva prenesejo na povezane družbe „z očitno željo ali namenom izničiti politiko sankcij Komisije“. Komisija je na obravnavi pojasnila, da že ta zadnji razlog sam po sebi zadostuje za utemeljitev zavrnitve vsakršne prošnje za zmanjšanje globe, ki so jo vložile tožeče stranke, ker je zatrjevana plačilna nesposobnost posledica poslovnih odločitev, ki so jih sprejele po prostem preudarku.
- 312 Vendar drugače, kot se je domnevalo v izpodbijanem sklepu, tožeče stranke po juniju 2010 niso prenehale. Ta okoliščina sicer ne vpliva na zakonitost presoje, opravljene v izpodbijanem sklepu. Vseeno to ne spremeni dejstva, da lahko vsaj pri sodišču vzbudi dvom o zanesljivosti in utemeljenosti analize možnosti, ki jih je ponujal finančni položaj tožečih strank na datum sprejetja izpodbijanega sklepa, glede na vsebino informacij, ki so bile takrat predložene Komisiji.
- 313 V zvezi s tem tožeče stranke prepričljivo navajajo razloge, iz katerih glede na vsebino dokazov, ki so jih predložile v utemeljitev prošnje za presojo njihove plačilne sposobnosti, presoje Komisije ne ustrezajo scenariju, ki je bil takrat najbolj verjeten.
- 314 Na prvem mestu, tožeče stranke zadostno dokazujejo, da so bile njihove srednje- in dolgoročne možnosti pozitivne in so jim tako omogočale pridobiti podporo upnikov v celotnem obdobju krize, ki se je začela leta 2009. Listine, ki so jih v zvezi s tem predložile tožeče stranke, kažejo, da so si zelo prizadevale zmanjšati stroške in prestrukturirati skupino Pampus po upadu prometa zaradi

gospodarske krize. Iz teh dokumentov je razvidno tudi, da je skupina Pampus znala ohraniti dobre odnose s svojimi bankami, saj je stalno poskušala doseči najboljše pogoje financiranja, da bi ohranila in nadaljevala svojo dejavnost kljub resnim težavam, s katerimi se je srečevala.

- 315 To velja za posojilo v višini 20 milijonov EUR, ki so ga banke tožečim strankam odobrile februarja 2010 in ki jim je zagotovilo potrebna denarna sredstva, s katerimi so preprečile plačilno nesposobnost. Ta dogovor o mirovanju (*standstill*), o katerega podaljšanju se je resno razmišljalo pred sprejetjem izpodbijanega sklepa in ki je bil podaljšan 2. julija 2010, je primer želje finančnih ustanov, da bi odpravile finančne težave, s katerimi se je spopadala skupina. Komisija pa v izpodbijanem sklepu ni ničesar sklepala iz možnosti tega podaljšanja. V okviru posledic splošne gospodarske krize iz leta 2008 je lahko trajajoča podpora bank tožečim strankam vseeno kazala, da se skupina Pampus po mnenju bank ni spopadala s strukturno nedonosnostjo, temveč da je imela predvsem likvidnostne težave. Komisija kljub tem ugotovitvam v analizi očitno ni kot dovolj verjetno obravnavala ohranitev likvidnostnih posojil, ki so jih tožečim strankam odobrile njihove banke, če se njihova donosnost ne bi bistveno zmanjšala. Naložitev globe v takem znesku, kot je bil predviden v prvotnem sklepu, pa bi lahko povzročila tako poslabšanje položaja. Zato je Komisija poleg tega na podlagi presoje tega elementa okoliščin, ki ga je upoštevala kot razlog za zavrnitev prošnje tožečih strank za zmanjšanje globe, nepravilno menila, da znesek globe, ki bi bil nazadnje naložen tožečim strankam, ne bi imel nobene vloge.
- 316 Na drugem mestu, prvič, tožeče stranke podrobno in prepričljivo navajajo tudi razloge, iz katerih prenosov v višini več kot 100 milijonov EUR (posojilo družbe Pampus družbi Pampus Stahlbeteiligungsgesellschaft mbH (v nadaljevanju: PSB), ki ustreza terjatvi družbe PSB do skupine Ovako) in več kot 140 milijonov EUR (terjatve družbe Pampus do družbe Pampus Automotive GmbH & Co. KG (v nadaljevanju: PAM) v višini približno 55 milijonov EUR, do družbe TSW Trierer Stahlwerk GmbH (v nadaljevanju: TSW) v višini 79 milijonov EUR in do družbe Sperialux SA v višini 10 milijonov EUR) glede na dokaze, ki so jih predložile v utemeljitev svoje prošnje, ni mogoče šteti zgolj za izgubo, kot je Komisija sicer storila v izpodbijanem sklepu. Komisija namreč za to, da je prišla do radikalnega sklepa o popolni izgubi vrednosti terjatev, ki jih je imela družba Pampus do drugih družb skupine, ni mogla opraviti le analize finančnega položaja družb dolžnic, omejene na preučitev bilance v njihovih letnih računovodskih izkazih, ne da bi sploh poskusila oceniti njihovo donosnost, čeprav kratkoročno. S tem da Komisija ni opravila take analize, je zanemarila bistveni odločilni dejavnik možnosti vračila zadevnih posojil.
- 317 Sicer pa dejstva iz obdobja po sprejetju izpodbijanega sklepa – tudi če jih ni mogoče upoštevati za presojo zakonitosti tega sklepa – potrjujejo površnost analize, ki jo je opravila Komisija. Tako ni sporno, da posojilo družbe Pampus družbi PSB ni bilo odpisano v celoti, ampak samo polovično, to je v višini 50,5 milijona EUR, kar je, kot priznava Komisija, povzročilo „očitno izboljšanje stanja lastnega kapitala družbe Pampus“. Prav tako ni sporno, da je bila terjatev družbe Pampus do družbe PAM odpisana le v višini 26,5 milijona EUR, kar je polovica, in ne celoten znesek odobrenega posojila.
- 318 Drugič, tožeče stranke utemeljeno trdijo, da Komisija ni mogla meniti, ne da bi storila napako pri presoji, da je vsako njihovo prošnjo za zmanjšanje globe mogoče le zavrniti zaradi finančnih prenosov, ki so bili med družbo Pampus in drugimi družbami iste skupine izvedeni po prejemu obvestila o ugotovitvah o možnih kršitvah.
- 319 Po eni strani Komisija ni mogla, kot je storila, zavrniti upoštevanja razlogov, iz katerih so bili ti prenosi znotraj skupine izvedeni. Iz dejanskih okoliščin, sporočenih Komisiji pred sprejetjem izpodbijanega sklepa, pa je razvidno, da je bil namen teh financiranj, odobrenih družbam skupine, zadostiti potrebi po financiranju pridobitev, izvedenih pred pošiljanjem obvestila o ugotovitvah o možnih kršitvah, ter, kar zadeva prenose po prejemu obvestila o ugotovitvah o možnih kršitvah, omogočiti nadaljevanje dejavnosti teh družb.

- 320 Čeprav je bilo obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah sprejeto 30. septembra 2008 (točka 115 obrazložitve izpodbijanega sklepa), je bilo namreč tožečim strankam glede na njihove izjave, ki jih Komisija ni zanikala, vročeno 2. oktobra 2008. Iz informacij, ki so jih tožeče stranke predložile v odgovor na vprašanja, ki jim jih je Komisija postavila v upravnem postopku, pa je razvidno, da je bila skupina Ovako pridobljena leta 2006 in da so bili finančni prenosi, ki so omogočili to pridobitev, med katerimi je sporno posojilo, odobreno družbi PSB, izvedeni leta 2007. Prav tako je bila družba PAM pridobljena leta 2007, družba TSW pa leta 2005. Namen spornih prenosov, izvedenih po obvestilu o ugotovitvah o možnih kršitvah, kot so posojila, odobrena družbi Sperialux, je bil torej pokriti likvidnostne potrebe družb, ki so bile na datum vročitve obvestila o ugotovitvah o možnih kršitvah del skupine Pampus.
- 321 Po drugi strani Komisija, kot pravilno trdijo tožeče stranke, ni mogla ne upoštevati finančnega položaja skupine Pampus v celoti in sposobnosti preživetja te skupine. Izkaže se, da so bile, kot so tožeče stranke obvestile Komisijo pred sprejetjem izpodbijanega sklepa, vse družbe razen družbe TSW, ki so bile prejemnice spornih finančnih prenosov, pod izključnim nadzorom družinskih holdingov, kot je Pampus, ki so bili vsi v enakih deležih v lasti istih družbenikov, in sicer g. Pa. in njegovih dveh hčera. Družba TSW pa je bila v neposredni dvotretjinski lasti g. Pa in ene od njegovih dveh hčera, zato se je za namene presoje plačilne sposobnosti družbe Pampus zanjo lahko štelo, da je del iste skupine. V okoliščinah obravnavane zadeve bi Komisija torej morala ugotoviti, da finančni prenosi, izvedeni v korist drugih družb, ki so bile del iste skupine, ne vplivajo na presojo plačilne sposobnosti družbe Pampus.
- 322 Na tretjem mestu, iz zgoraj ugotovljenih napak pri presoji izhaja, da Komisija ni mogla upravičeno ugotoviti – kot je storila v izpodbijanem sklepu – da znesek globe, ki jo je nameravala naložiti tožečim strankam, ne more vplivati na njihovo sposobnost preživetja. Zato je tudi nepravilno menila, da se zadevni znesek pri presoji njihove plačilne sposobnosti ne upošteva.
- 323 Na četrtem mestu in nazadnje, trditve tožečih strank, s katerimi želijo dokazati, da posredovanje njihovih delničarjev ni bilo verjetno, so posledice napačnega razumevanja izpodbijanega sklepa in so zato brezpredmetne. Komisija v izpodbijanem sklepu namreč ni menila, da je tako posredovanje verjetno, ampak je le posredno navedla, da je po njenem mnenju preživetje tožečih strank lahko odvisno le od takega posredovanja (glej točko 1179 obrazložitve izpodbijanega sklepa, povzeto v točki 271 zgoraj).
- 324 Iz zgoraj navedenega izhaja, da je Komisija, ko je presojala plačilno sposobnost tožečih strank, storila napake, zaradi katerih je izpodbijani sklep lahko nezakonit. Taka ugotovitev načeloma upravičuje, da Splošno sodišče presodi, ali je treba – posledično in kot mu predlagajo tožeče stranke – spremeniti znesek glob, ki so jim bile naložene. Vendar je mogoče, da to ne bi veljalo – kot je Komisija navedla na obravnavi – če bi lahko bila analiza, ki jo je generalni direktor opravil v dopisu z dne 14. februarja 2011, dejanska in pravna podlaga za zavrnitev prošnje za zmanjšanje globe, ki so jo vložile tožeče stranke. Ker te izpodbijajo tudi to drugo analizo, je treba preučiti njeno utemeljenost.

3. Utemeljenost presoje plačilne sposobnosti tožečih strank v dopisu z dne 14. februarja 2011

- 325 Spomniti je treba, da je bila nova prošnja za presojo plačilne sposobnosti, ki so jo vložile tožeče stranke, znova zavrnjena v dopisu z dne 14. februarja 2011 iz drugačnih razlogov, kot so se upoštevali v izpodbijanem sklepu. V upoštevni odlomki dopisa z dne 14. februarja 2011 je navedeno:

„Družbe WDI, WDV in [Pampus] [...] so 12. avgusta 2010 zaprosile za zmanjšanje zneska glob v skladu s pogoji, ki so v točki 35 smernic iz leta 2006 določeni za izračun glob in ki naj bi se uporabljali po analogiji zaradi plačilne nesposobnosti, ki jo zatrjujejo.

Pristojne službe Komisije, ki so se oprle na to prošnjo in druge informacije, ki so jim jih stranke predložile do 7. februarja 2011, so pregledale te informacije in podatke ter preverile, ali tri zgoraj navedena podjetja ne bi mogla plačati glob, kot trdijo. Posebej so analizirale učinke glob na sposobnost preživetja teh treh podjetij in upoštevale tudi njihove odnose z bankami in svojimi delničarji ter sposobnost teh delničarjev, da podjetjem finančno pomagajo, da bi lahko plačala globe, ki so jim bile naložene z [izpodbijanem sklepom].

Iz te preučitve izhaja, da družba WDI ni predložila nobenih novih informacij in dokazov, da bi plačilo globe v višini 46.550.000 EUR nepopravljivo ogrozilo njeno sposobnost preživetja. Nasprotno, iz informacij, ki jih je družba WDI predložila do 7. februarja 2011, je razvidno, da je sposobna plačati celoten znesek globe. Zlasti napotujemo na napovedi neto denarnih tokov v prihodnjih letih, ki ste nam jih poslali v zvezi z družbo WDI: 13,3 milijona EUR za leto 2011 (vključno z 1,37 milijona EUR za vračilo dolgoročnega posojila), 17,7 milijona EUR za leto 2012 (vključno z 0,7 milijona EUR za vračilo dolgoročnega posojila), 14,8 milijona EUR za leto 2013, 21,5 milijona EUR za leto 2014, 22,3 milijona EUR za leto 2015 in 25,4 milijona EUR za leto 2016. Te napovedi neto denarnih tokov so rezultat analize pozitivnih denarnih tokov tekočih dejavnosti in omejenih naložb. Družba WDI ni dokazala, da ob tako trdnih napovedih denarnih tokov ne bi mogla plačati globe.

Te napovedi neto denarnih tokov ne upoštevajo vračil, četudi delnih, posojil, ki jih je družba WDI odobrila družbam v svoji lasti, čeprav takih vračil ni mogoče izključiti. Poleg tega je iz predloženih informacij razvidno, da lahko banke družbe WDI vpišejo druge zemljiške dolgove na opredmetenih sredstvih družbe WDI.

Menimo tudi, da v obravnavani zadevi ni treba preučiti plačilne sposobnosti družb WDV in [Pampus], ker lahko družba WDI, ki je edina družba skupine Pampus, ki je odgovorna za plačilo celotne globe v višini 46.550.000 EUR, financira to celotno globo ali pridobi bančno garancijo v istem skupnem znesku. Menimo, da bo začasno plačilo ali garancija, ki je sprejemljiva za računovodske službe Komisije in bo pokrila znesek 46.550.000 EUR v celotnem trajanju sodnega postopka, Komisiji zadostovala za zavarovanje posamičnega in solidarnega dolga zadevnih treh podjetij do konca sodnega postopka.

Poudariti želim tudi, da po našem mnenju nobeno izmed podjetij do zdaj ni dokazalo vzročne ali jasne zveze v smislu točke 1179 [obrazložitve izpodbijanega sklepa] med naloženo globo in domnevno zelo občutljivim finančnim položajem družbe WDI. Nove informacije, ki so bile Komisiji predložene med sprejetjem [izpodbijanega sklepa] in 7. februarjem 2011, pa nasprotno jasno kažejo, da je družba WDI po vročitvi obvestila o ugotovitvah o možnih kršitvah odobrila posojila tretjim podjetjem skupine Pampus, ne da bi se s prejemniki dogovorila o načrtih vračila. Ta posojila v višini približno 115 milijonov EUR očitno presegajo znesek globe, naložene družbi WDI.

Zato vas moram obvestiti, da po skrbni preučitvi novih informacij in podatkov, ki ste nam jih predložili med datumom, ko ste prejeli izpodbijani sklep, in 7. februarjem 2011, ne vidimo nobenega razloga za spremembo ali zmanjšanje zneska glob, naloženih družbam WDI, WDV in [Pampus] v členu 2 [izpodbijanega sklepa], in posledično ne moremo ugoditi vaši prošnji.“

- 326 Tožeče stranke za izpodbijanje obrazložitve, navedene v dopisu z dne 14. februarja 2011, v kateri se upoštevajo predvsem napovedi neto denarnih tokov družbe WDI, v bistvu navajajo, da to edino merilo ne more biti podlaga za analizo plačilne sposobnosti podjetja z vidika točke 35 smernic iz leta 2006.
- 327 Res je, da so napovedi neto denarnih tokov očitno negotove, tako da analiza plačilne sposobnosti podjetja ne more biti odvisna izključno od njih. Vendar v nasprotju z mnenjem tožečih strank ta negotova narava ne more zadostovati za izpodbijanje sklepov, ki jih je bilo mogoče izpeljati iz teh informacij o verjetni sposobnosti družbe WDI, da ustvari dobiček, ki so jih predložile v okviru prošnje za ponovno presojo njihove plačilne sposobnosti.

- 328 Nasprotno pa tožeče stranke utemeljeno trdijo, da za zavrnitev njihove prošnje za zmanjšanje globe generalni direktor ni mogel prezreti, da so s predložitvijo številnih zavrnitev bank, ki so jim že odobrile posojila, in več poročil o finančnih analizah zadostno dokazale, da ne morejo niti z enim nakazilom plačati celotnega zneska globe, ki jim je bila nazadnje naložena, kot izhaja iz prvega sklepa o spremembi, niti pridobiti finančnih sredstev ali celo bančne garancije v višini tega zneska.
- 329 V zvezi s tem, kot je ugotovil že sodnik začasne odredbe (zgoraj v točki 65 navedeni sklep Westfälische Drahtindustrie in drugi/Komisija, EU:T:2011:178, točki 35 in 43), so tožeče stranke predložile več kot deset obrazloženih zavrnitev posojil, treba pa je domnevati, da banka, ko sprejema odločitev, pozitivno ali negativno, o kreditu in garancijah, vedno sledi svojim interesom kot kreditna institucija in jim v korist svojih delničarjev tudi mora.
- 330 Poleg tega so bili razlogi, iz katerih razlog, ki se nanaša na finančne prenose znotraj skupine, v obravnavani zadevi ni mogel zadostovati za utemeljitev zavrnitve prošnje za zmanjšanje globe, ki so jo vložile tožeče stranke, navedeni v točkah od 316 do 321 zgoraj.
- 331 Iz tega sledi, da je generalni direktor, ko je zavrnil prošnjo tožečih strank za ponovno presojo njihove plačilne sposobnosti, storil napake, zaradi katerih je lahko dopis z dne 14. februarja 2011 nezakonit.
- 332 Iz zgoraj navedenega izhaja, da je Komisija, ko je presojala plačilno sposobnost tožečih strank, dvakrat storila napake. Te napake so take, da lahko na eni strani povzročijo razglasitev ničnosti izpodbijanega sklepa v delu, v katerem je z njim tožečim strankam naložena globa, in dopisa z dne 14. februarja 2011 ter na drugi strani utemeljujejo izvajanje neomejene pristojnosti s strani Splošnega sodišča.

4. Izvajanje neomejene pristojnosti s strani Splošnega sodišča

- 333 Kot je bilo navedeno v točkah od 286 do 303 zgoraj, pogoji, določeni v točki 35 smernic iz leta 2006, izhajajo iz sodne prakse in nič ne nasprotuje temu, da Splošno sodišče, čeprav ga ne zavezujejo splošne smernice, ki jih sprejme Komisija (glej točko 227 zgoraj), uporabi iste pogoje pri izvajanju svoje neomejene pristojnosti.
- 334 Ker ob preučitvi prvih štirih tožbenih razlogov ni bila ugotovljena nobena napaka, zaradi katere bi bil izpodbijani sklep nezakonit, in ker Splošno sodišče ni ugotovilo nobenega razloga, da bi za neustrezen štelo znesek glob, naloženih tožečim strankam, kot izhaja iz člena 2, točka 8, izpodbijanega sklepa, je torej treba plačilno sposobnost tožečih strank znova presojati z vidika tega zneska.
- 335 Poleg tega mora Splošno sodišče za zagotovitev polnega učinka presoje plačilne sposobnosti podjetja z vidika zneska globe, ki mu jo je treba naložiti, kadar namerava izvajati svojo neomejeno pristojnost, presoditi položaj, ki obstaja na datum, ko odloča (glej točke od 109 do 302 zgoraj), z vidika dokumentov, ki so mu jih stranke lahko predložile, ob upoštevanju pogojev dopustnosti, določenih v členu 48 Poslovnika Splošnega sodišča z dne 2. maja 1991, do konca ustnega postopka.
- 336 V zvezi s tem so imele stranke možnost v spis zadeve vložiti dokumente iz obdobja po koncu pisnega postopka, katerih obstoj so omenile na javni obravnavi. To možnost so uporabile in predložile vsaka svoja stališča glede navedenih dokumentov. Vsaka stranka se je poleg tega opredelila do stališč nasprotne stranke.
- 337 Tožeče stranke trdijo, da je preučitev najnovejših podatkov pokazala, da nimajo zadostnih likvidnostnih sredstev za zagotovitev plačila celotne globe, ki jim je bila naložena v izpodbijanem sklepu. Prav tako naj ne bi mogle računati na pomoč kreditnih institucij. V teh okoliščinah naj bi zapadlost plačila globe povzročila njihovo likvidacijo, v okviru katere terjatev Komisije ne bi imela prednosti.

- 338 Institucije, ki so jim že odobrile posojila, naj ne bi bile pripravljene povečati svoje podpore, kot dokazuje njihova zavrnitev dogovora o triletnem podaljšanju kreditov, za katero so tožeče stranke zaprosile leta 2013. Banke naj bi tako kreditne linije, odobrene tožečim strankam, podaljšale le za obdobje od 14. septembra 2014 do 30. novembra 2015.
- 339 Poleg tega naj tožečim strankam ne bi uspela prodaja sredstev, katere prihodke so hotele uporabiti za zmanjšanje svoje zadolženosti. Ta položaj naj bi dokazoval nizko donosnost zemljišč in naprav ter posledično nizko vrednost sredstev, ki so jih hotele prodati.
- 340 Izboljšanje njihovega računovodskega rezultata naj bi bilo večinoma posledica ponovne vključitve rezervacij, ki so jih oblikovale za plačilo globe. Dalje, zmanjšanje zadolženosti družbe Pampus naj ne bi vplivalo na njihovo plačilno sposobnost. Poleg tega naj bi se učinki zmanjšanja davčnega bremena, doseženega zaradi amortizacij naložb, izvedenih pred petimi leti, iztekali.
- 341 Obročna plačila, ki jih izvajajo na podlagi zgoraj v točki 65 navedenega sklepa Westfälische Drahtindustrie in drugi/Komisija (EU:T:2011:178), naj bi predstavljala letno finančno breme v višini 3,6 milijona EUR, zaradi katerega naj ne bi mogle izvajati potrebnih naložb za ohranitev svoje konkurenčnosti.
- 342 Tožeče stranke menijo, da bi z njihovo likvidacijo njihova sredstva izgubila vrednost. Po njihovem mnenju bi bilo treba šteti, da bi se vrednost njihovih sredstev, če bi jih nameraval odkupiti en pridobitelj, takoj zmanjšala za približno 25 %.
- 343 Nazadnje naj se ne bi smele upoštevati izjave skupine Penta/Equinox v zvezi z vzdržnostjo njihove bilance, saj take izjave izvirajo iz njene skrbi za lastno podobo in niso nujno iskrene.
- 344 Zato tožeče stranke trdijo, da mora Splošno sodišče bistveno zmanjšati znesek globe, ker je kombinacija zmanjšanja in obročnega plačevanja lahko le izjema. Po njihovem mnenju bi bilo mogoče plačati vsako globo ne glede na njen znesek, če bi jo bilo mogoče plačevati po obrokih v dovolj dolgem obdobju. Poleg tega naj bi moralo Splošno sodišče izhajati iz dneva, ko je Komisija presodila njihovo plačilno sposobnost, ker bi sicer kršilo načelo enakega obravnavanja, saj je bila plačilna sposobnost drugih podjetij ocenjena na isti datum.
- 345 Komisija te trditve izpodbija.
- 346 Najprej je treba ugotoviti, da je bilo v zgoraj v točki 65 navedenem sklepu Westfälische Drahtindustrie in drugi/Komisija (EU:T:2011:178) tožečim strankam naloženo, da začasno plačajo 2 milijona EUR in mesečni znesek, ki pomeni dodatno letno breme v višini 3,6 milijona EUR. Nesporno je, da so tožeče stranke do zdaj izpolnjevale to obveznost, tako da se vprašanje, ali jim finančni položaj omogoča plačilo globe, nanaša le še na znesek, ki dosega približno dve tretjini zneska, ki je bil prvotno naložen družbi WDI. Ni namreč sporno, da že plačani zneski znašajo več kot 15 milijonov EUR.
- 347 Prav tako ni sporno, da so tožeče stranke med letoma 2011 in 2013 izvedle prestrukturiranje, po koncu katerega je družba Pampus očitno brez dolgov do kreditnih institucij. Komisija poleg tega trdi, ne da bi ji tožeče stranke nasprotovale, da je iz dopisa, ki so ji ga te stranke poslale 28. maja 2014, razvidno, da se je skupna zadolženost skupine Pampus s 350 milijonov EUR leta 2010 zmanjšala na 160 milijonov EUR leta 2013, med drugim ker so se kreditne institucije odpovedale terjatvam in je bila izvedena zamenjava terjatev v lastniške deleže (*swap*) z vlagateljem Penta/Equinox, ki je v tem obdobju nameraval pridobiti skupino s preoblikovanjem svojih terjatev v lastniške deleže. Skupina Penta/Equinox je ob tej priložnosti objavila sporočilo za javnost, ki ga je predložila Komisija in v skladu s katerim je ta skupina menila, da je bilanca tožečih strank „vzdržna“ (*sustainable balance sheet*).

- 348 Komisija prav tako navaja, ne da bi ji tožeče stranke nasprotovale, da so te prodale deleže, ki so jih imele v drugih družbah, prihodki od te prodaje pa so bili namenjeni za zmanjšanje njihove zadolženosti. Prav tako ni sporno, da so bile od sprejetja izpodbijanega sklepa kreditne linije, odobrene tožečim strankam, pred vsakim iztekom podaljšane. Komisija trdi še, da je tožečim strankam uspelo zmanjšati proizvodne stroške tako s pogajanjem o ugodnih tržnih pogojih (konsignacijske zaloge pri strankah, podaljšanje plačilnih rokov, ki ga je odobril dobavitelj) kot s sklenitvijo pogodb z zaposlenimi za zmanjšanje stroškov dela.
- 349 Iz letnih poročil za poslovno leto 2013, ki so jih v spis vložile stranke, je razvidno tudi, da so bile operativne perspektive družbe WDI, kar zadeva napovedi naročil in sposobnost preživetja podjetja, ugodne.
- 350 V nasprotju s tem, kar trdijo tožeče stranke, je treba ugotoviti, da vsi ti indici kažejo na zaupanje njihovih finančnih in poslovnih partnerjev v njihovo sposobnost preživetja, medtem ko mora – kot je bilo navedeno v točki 288 zgoraj – podjetje, ki za to zaprosi, dokazati, da je njegov finančni položaj tak, da bi zaradi plačila naložene globe njegova sredstva izgubila vso vrednost. Tožeče stranke pa same trdijo, da bi bilo treba v hipotetičnem primeru, v katerem bi plačilo globe povzročilo njihovo likvidacijo, pričakovati, da se bo vrednost njihovih sredstev zmanjšala za približno 25 %, kar ne more pomeniti, da bi izgubila vso vrednost.
- 351 Poleg tega je treba kot brezpredmetno zavrniti trditev tožečih strank, da nimajo potrebnih likvidnostnih sredstev za plačilo globe, tako da na podlagi tega ni mogoče odobriti nobenega zmanjšanja globe.
- 352 Kot je bilo ugotovljeno v točkah 347 in 348 zgoraj, je tožečim strankam med letoma 2011 in 2013 uspelo zmanjšati zadolženost za znesek, ki vsako leto dosega več kot prvotni znesek globe, medtem ko so kreditne institucije vedno sprejele podaljšanje odobrenih kreditov. V teh okoliščinah njihove trditve, da jih ne bi bila več nobena kreditna institucija pripravljena podpreti, če bi se zahtevalo plačilo zneska globe, ki ga morajo še plačati, ni mogoče šteti za dokazano, in to ne da bi to vplivalo na možnost, da tožeče stranke Komisijo zaprosijo za plačilne olajšave.
- 353 Poleg tega nezmožnost tožečih strank, da najdejo kupce za vsa svoja sredstva, za katera same trdijo, da nekatera niso dovolj donosna, ne more biti zadosten dokaz njihove nesposobnosti plačati globo.
- 354 Kar zadeva trditev tožečih strank, da izboljšanje njihovega rezultata izhaja iz ponovne vključitve rezervacije, ki so jo oblikovale za plačilo globe, je treba enako kot Komisija ugotoviti, da ta ponovna vključitev ustreza zneskom, ki so že bili začasno plačani na podlagi zgoraj v točki 65 navedenega sklepa Westfälische Drahtindustrie in drugi/Komisija (EU:T:2011:178), in da rezervacije, ki ustrezajo zneskom, ki bi jih še bilo treba plačati, če bi bila njihova tožba pri Splošnem sodišču zavrnjena, niso bile ukinjene.
- 355 Kar zadeva negativne posledice plačila globe, je treba opozoriti, da namen tega, da ima podjetje možnost doseči zmanjšanje zaradi svoje plačilne nesposobnosti, ni zaščititi to podjetje pred vsemi neugodnimi posledicami, ki bi jih lahko imelo plačilo globe, vključno z njegovo likvidacijo, ampak v takem primeru zgolj zaščititi ga pred tem, da bi njegova sredstva izgubila vso vrednost.
- 356 Kar zadeva trditev tožečih strank o kršitvi načela enakega obravnavanja, ki naj bi bila posledica tega, da Splošno sodišče presoja njihovo plačilno sposobnost na dan, ko odloča, medtem ko je bila plačilna sposobnost drugih podjetij ocenjena na dan sprejetja izpodbijanega sklepa, jo je mogoče le zavrniti. Tožeče stranke namreč niso v položaju, ki je primerljiv s položajem drugih podjetij, ki niso vložila tožbe za izpodbijanje presoje njihove plačilne sposobnosti, ki jo je opravila Komisija, ker sta med drugim v obravnavani zadevi vložitev te tožbe s strani tožečih strank in delna ugoditev njihovemu predlogu za izdajo začasne odredbe povzročili odlog zapadlosti plačila celotne globe, ki jim je bila naložena, do izreka te sodbe.

- 357 Iz navedenega izhaja, da tožeče stranke neutemeljeno trdijo, da jim je treba odobriti zmanjšanje globe zaradi njihove plačilne sposobnosti iz razlogov, ki so podobni razlogom, ki jih je Komisija predvidela v točki 35 smernic.
- 358 Iz tega sledi, da je treba na eni strani razglasiti člen 2, točka 8, izpodbijanega sklepa in dopis z dne 14. februarja 2011 za nična ter na drugi strani tožečim strankam naložiti plačilo globe v enakem znesku, kot jim je bil naložen v izpodbijanem sklepu.

Stroški

- 359 V skladu s členom 134(3) Poslovnika Splošnega sodišča vsaka stranka nosi svoje stroške, če vsaka uspe samo deloma. Vendar lahko Splošno sodišče, če se zdi to glede na okoliščine v zadevi upravičeno, odloči, da ena stranka poleg svojih stroškov nosi tudi del stroškov druge stranke. V okoliščinah obravnavane zadeve je treba odločiti, da tožeče stranke nosijo polovico svojih stroškov ter da Komisija nosi svoje stroške in polovico stroškov tožečih strank, vključno s stroški postopka za izdajo začasne odredbe.

Iz teh razlogov je

SPLOŠNO SODIŠČE (šesti senat)

razsodilo:

1. **Postopek v zvezi z zmanjšanjem globe, ki je bilo družbama Westfälische Drahtindustrie GmbH in Westfälische Drahtindustrie Verwaltungsgesellschaft mbH & Co. KG odobreno v Sklepu Komisije C(2010) 6676 final z dne 30. septembra 2010, se ustavi.**
2. **Člen 2, točka 8, Sklepa Komisije C(2010) 4387 final z dne 30. junija 2010 v zvezi s postopkom na podlagi člena 101 PDEU in člena 53 Sporazuma EGP (zadeva COMP/38.344 – Jeklo za prednapenjanje), kakor je bil spremenjen s Sklepom Komisije C(2010) 6676 final z dne 30. septembra 2010 in Sklepom Komisije C(2011) 2269 final z dne 4. aprila 2011, se razglasi za ničn.**
3. **Dopis generalnega direktorja generalnega direktorata Komisije za konkurenco z dne 14. februarja 2011 se razglasi za ničn.**
4. **Družbam Westfälische Drahtindustrie, Westfälische Drahtindustrie Verwaltungsgesellschaft mbH & Co. in Pampus Industriebeteiligungen GmbH & Co. se naloži solidarno plačilo globe v višini 15.485.000 EUR.**
5. **Družbama Westfälische Drahtindustrie in Westfälische Drahtindustrie Verwaltungsgesellschaft mbH & Co. se naloži solidarno plačilo globe v višini 23.370.000 EUR.**
6. **Družbi Westfälische Drahtindustrie se naloži plačilo globe v višini 7.695.000 EUR.**
7. **V preostalem se tožba zavrne.**
8. **Družbe Westfälische Drahtindustrie, Westfälische Drahtindustrie Verwaltungsgesellschaft mbH & Co. in Pampus Industriebeteiligungen GmbH & Co. nosijo polovico svojih stroškov, vključno s stroški postopka za izdajo začasne odredbe. Komisija nosi svoje stroške in**

**polovico stroškov družb Westfälische Drahtindustrie, Westfälische Drahtindustrie
Verwaltungsgesellschaft mbH & Co. in Pampus Industriebeteiligungen GmbH & Co.,
vključno s stroški postopka za izdajo začasne odredbe.**

S. Frimodt Nielsen

F. Dehousse

A. M. Collins

Razglašeno na javni obravnavi v Luxembourg, 15. julija 2015.

Podpisi